

Kronika městské části Praha 5

Zápis z jednání za rok 2024

Úvod kronikáře

Pátá městská část náleží v rámci hlavního města Prahy k těm územně nejrozsáhlejším celkům s vlastními samosprávnými orgány. Současně se jedná o prostor nejpestřejší a nejčlenitější s ohledem na morfologii terénu. Nalezneme zde frekventované městské centrum s řadou obchodů a kanceláří, v nichž sídlí celá řada celostátně významných finančních, obchodních, ale i mediálních společností. Nicméně současně na území MČ Praha 5 nalezneme vesnice, kde jako by se zastavil čas. Malebné samoty, historické usedlosti, stejně jako krásné přírodní celky, kam když vkročíte, zapomenete, že se nacházíte na území největší české metropole.

Na asi osmadvaceti kilometrech čtverečních, s výraznou nížinou u levého vltavského břehu, a několika údolími, jimiž protékají potoky, nad kterými se rozprostírají rozsáhlé plochy umožňující výhled na všechny světové strany, nacházelo v roce 2024 domovy zhruba 93 000 obyvatel, čímž se Praha 5 řadila mezi městské části s nejvíce obyvateli. Většinou české národnosti, přitom zde ale bydlí i tisíce lidí s nejrůznějšími rodnými jazyky, z různých koutů světa. Mnozí obyvatelé se účastnili, nebo se přímo podíleli na bohatém spolkovém a komunitním životě, kulturních akcích, případně se zapojili do sportovních soutěží, přičemž často dosáhli skvělých výkonů i v celostátním měřítku.

Vedle toho je území městské části protknuto dvěma linkami podpovrchové hromadné dopravy, pražského metra. Linkou B, ale máme zde také konečnou stanici linky A (Nemocnice Motol). Je zde také umístěno významné železniční nádraží a celkem tři různé železniční tratě, přičemž součástí jedné z nich je i unikátní Pražský Semmering. Navíc zde nalezneme řadu pozoruhodných výrobních areálů, ať už jde o pivovar na Smíchově, filmové ateliéry na Barrandově apod. A dvě celopražsky, respektive celostátně důležité nemocnice – FN v Motole a nemocnici Na Homolce.

Opomenout nesmíme řadu kulturních památek, včetně kostelů, center duchovního života, někdy s historií sahající dokonce až do středověku. Také barokní letohrádky a funkcionalistické vily, z nichž některé, například barokní Portheimka, jsou centry místního kulturního života. V samém srdci městské části, na katastru Smíchova, nacházíme Malostranský hřbitov – unikátní duchovní a umělecký areál.

V celém tomto prostoru se v roce 2024 událo bezpočet lidských aktivit a společenských akcí, které pochopitelně nelze v celkovém počtu ani v komplexnosti zachytit v kronikářských záznamech. Proto to, co zde čtenáři naleznou, je pouhý reprezentativní výběr, aby ti, kteří jednou přijdou po nás a budou chtít ve stručnosti poznat minulost tohoto prostoru, měli alespoň nějaký obrázek o tom, jak jsme žili, jak se rozhodovalo na naší radnici, co jsme budovali, jak jsme trávili volná čas. Prostě obecně, co patřilo k našim prioritám, jací jsme byli i čeho jsme se obávali.

Aby tento souhrn roku 2024 byl přehlednější, rozčlenil jsem záznamy do svébytných osmi kapitol na základě jednotlivých oblastí místního života. Pochopitelně se některé překrývají. Komplexnost života nikdy nelze zcela přesně rozškatulkovat, ale snad to potenciálnímu čtenáři alespoň trochu usnadní orientaci v kronice.

Členění kroniky

První oblast se týká politického života, fungování radnice a její komunikace s občany, ale také je v této části zmíněna rozpočtová politika. V roce 2024 došlo k významným událostem na tomto poli. Obyvatelé naší městské části například volili do Evropského parlamentu. Dal jsem si proto práci a vyhledal výsledky toho hlasování na území naší městské části. Této problematice se věnuje jedna z podkapitol. K ní je pro přehlednost přiložen i graf s volebními výsledky. V první kapitole se čtenář dočte také o různých oceněních, ať už jde o úspěchy radnice, nebo naopak oceňování zdejší občanské společnosti ze strany vedení městské části. Spadá sem i problematika vedení radničního časopisu Pětka a další aktivity. Samostatnou podkapitolou je hospodaření městské části, i když to se nám prolíná celkovým ročním kronikářským zápisem. A ani v tomto roce se komunální politika neobešla bez významných událostí, z nichž jedna silně zasáhla do mocenských poměrů na radnici.

V druhé kapitole se podíváme na vybrané události a momentky týkající se veřejného prostoru, životního prostředí a výstavby, zejména se zaměřením na dopravu. Záznam zde přiblíží klíčové projekty v roce 2024 připravované, zahájené nebo dokončené. Ale je zde zmíněna i ochrana životního prostředí a aktivity obyvatel MČ Praha 5 spojené s touto problematikou. Dotkneme se otázky bydlení i úprav veřejného prostranství ve spojení s vytvořením nových míst historické paměti.

Ve třetí kapitole čtenář nalezne kronikářské zápisy související se školstvím o obecně s otázkou vzdělávání. I zde se dotkneme výstavby, rekonstrukcí, nicméně výhradně u budov sloužících vzdělávacím účelům. Také si zde představíme finanční podporu ze strany MČ Praha 5 v této oblasti, některé personální změny, i kulturní a sportovní akce se školstvím spojené.

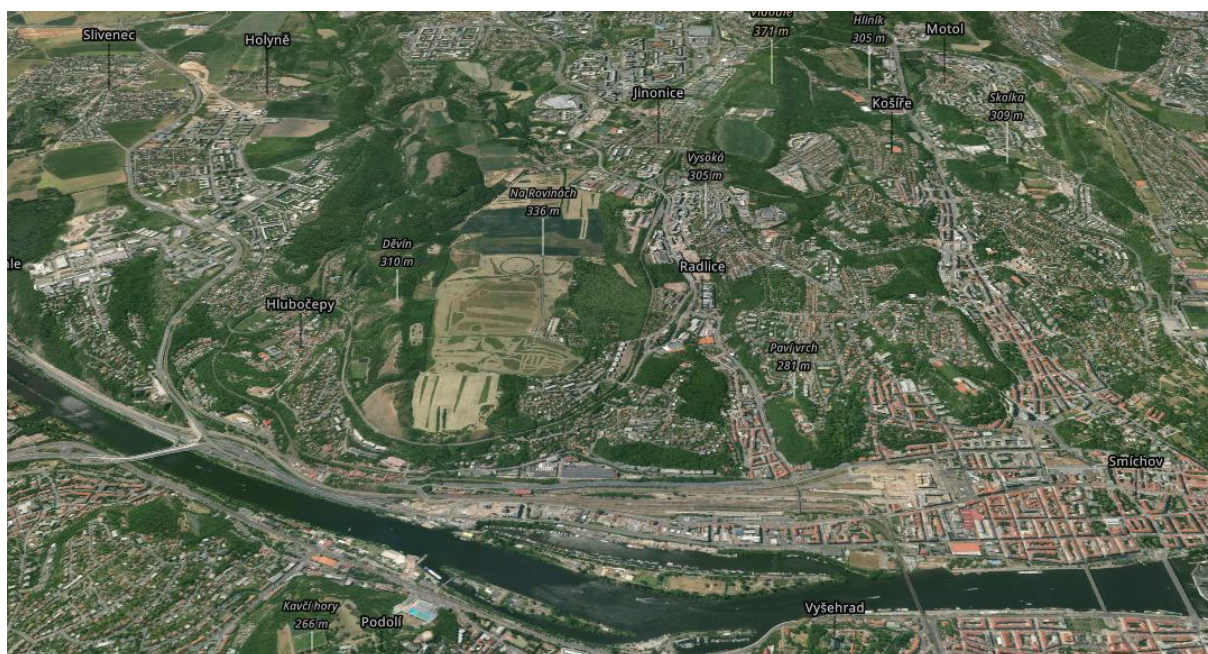
Velmi pestrá je také oblast sportu, nicméně s ohledem na četnost sportovních akcí se v této kapitole skutečně omezíme pouze na některé nejvýznamnější, případně jen na mimořádné úspěchy sportovců působících na území MČ Praha 5. Tuto oblast nelze opomenout, neboť sportovní aktivity blahodárným způsobem přispívají jak k rozvoji různých společenských kompetencí, zejména jde-li o týmové sporty, ale nemůžeme zde nezmínit i pozitivní dopad na zdraví sportujících všech věkových kategorií. A to, pokud se tak děje v rozumné míře, jak zdraví fyzické, tak i psychické.

Čtvrtá kapitola otevírá prostor kultury a jsou zde vybrány významné události na poli umění, ať už jde o hudební akce, výtvarné výstavy, přednášky a mnohé další aktivity. Při sledování této kapitoly je zajímavá pestrost kulturního vyžití, které obyvatelé naší městské části mají k dispozici. A navíc každým rokem přibývají další a další kulturní centra a instituce, a tak je naše městská část v tomto směru neobyčejně bohatá.

V kapitole věnované sociální problematice se kronikářské zápisy věnují otázkám jako je pomoc sociálně potřebným, organizacím, které poskytují příslušné služby, ale rovněž problematice stáří a aktivit seniorů na území naší městské části. Jak si ukážeme, i zde nabídka služeb a prostor pro podobné aktivity má jednoznačně zvyšující se tendenci.

Předposlední oblast patří k nejsmutnějším, ale pro úplnost je potřeba věnovat se i jí. Ostatně je součástí života společnosti. Jedná se o kriminalitu na území MČ Praha 5. Zde se podíváme na některé chronické problémy související s bezpečností občanů. A ukážeme si i vybrané kriminální případy, které vzbudily pozornost veřejnosti.

Poslední kapitola kronikářského zápisu za rok 2024 přibližuje vybrané momenty v té oblasti, která se nějakým způsobem a v jistých fázích života dotýká každého z nás. A tou je zdravotnictví. Zde si přiblížíme úspěchy a opatření spojená s institucemi a lidmi, u nichž je tato oblast dennodenní záležitostí – u nemocnic a nemocničního personálu. I zde se ovšem jedná, pochopitelně, jen o střípky, které ale o naší společnosti vypovídají mnohé. A snad pomohou budoucím generacím při jejich snaze pochopit děje minulé. Náš nynější svět.

Pohled na území páte městské části z ptačí perspektivy

Politické dění a hospodaření radnice

Základem samosprávy městské části jsou dva klíčové orgány, které, alespoň do jisté míry, při určitém zjednodušení, vlastně kopírují celostátní strukturu moci. Parlament je na úrovni městské části Zastupitelstvo MČ Praha 5, vládou je pak Rada MČ Praha 5 v čele se starostou. Zatímco zastupitelstvo je voleno přímo oprávněnými občany na čtyřleté funkční období, členy rady volí sami zastupitelé ze svého středu. K detailnější práci v dílčích problematikách si zastupitelstvo volí výbory, zatímco rada disponuje pro účely jakýchsi dobrozdání komisemi.

Pravomoci zastupitelstva zahrnují správu svěřeného majetku, schvalování rozpočtu a projednávání záležitostí relevantních pro městskou část. Zasedání jsou veřejná a z jejich průběhu se pořizuje zápis. Zastupitelů je celkem 41, tudíž moc nad městskou částí má taková koalice zastupitelů, která disponuje minimálně 21 hlasy. Právě tato většina má i možnost zvolit a odvolat radu v čele se starostou, tedy hlavní orgán výkonné moci.

Do roku 2024 vstoupilo zastupitelstvo s většinou tvořenou uskupeními Praha 5 Sobě, Piráti a Sen 21. Společně disponovaly právě těsnou většinou jednoho hlasu. O ně také opírala svou pozici starostka Radka Šimková (Praha 5 sobě), která stála v čele rady o celkem devíti členech, sestávající z místostarosty Milana Kryla (Piráti), místostarostky Moniky Shaw Salajové (SEN 21), místostarosty Radka Janouška (Praha 5 sobě) a z pěti dalších radních – Jolany Dočekalové (Praha 5 sobě), Aleny Jand'ourkové (Praha 5 sobě), Štěpána Rattaye (Piráti), Filipa Karla (Piráti) a Milana Vrkoče (SEN 21). Každý z radních pak měl v gesci určité oblasti, v nichž radnice vykonávala své kompetence.

V roce 2024 se zastupitelstvo sešlo na celkem šesti zasedáních. Poprvé se tak stalo dne 19. února, naposledy pak 17. prosince. Toto jsou termíny zasedání zastupitelstva v roce 2024, počítaná od ustavení tohoto orgánu po volbách v roce 2022:

- 14. zasedání ZMČ dne 17. 12. 2024
- 13. zasedání ZMČ dne 12. 11. 2024 + 3. 12. 2024
- 12. zasedání ZMČ dne 10. 9. 2024
- 11. zasedání ZMČ dne 18. 6. 2024
- 10. zasedání ZMČ dne 16. 4. 2024
- 9. zasedání ZMČ dne 19. 2. 2024

Rada je výkonným orgánem v oblastech samostatné působnosti MČ Praha 5 a je odpovědná zastupitelstvu. Proto mohou zastupitelé členy rady na svých zasedáních interpelovat a žádat vysvětlení. Rada připravuje i návrhy pro jednání zastupitelstva a zabezpečuje plnění jím přijatých usnesení. V roce 2024 se rada naší městské části sešla na celkem 50 jednáních. To první se konalo 8. ledna, poslední 20. prosince, už ale v jiném složení, jak si ještě na jiném místě detailněji rozebereme.

V roce 2024 se u nás nekonaly komunální ani senátní volby, nicméně přesto se i zde volilo, a to do Evropského parlamentu.

Evropské volby

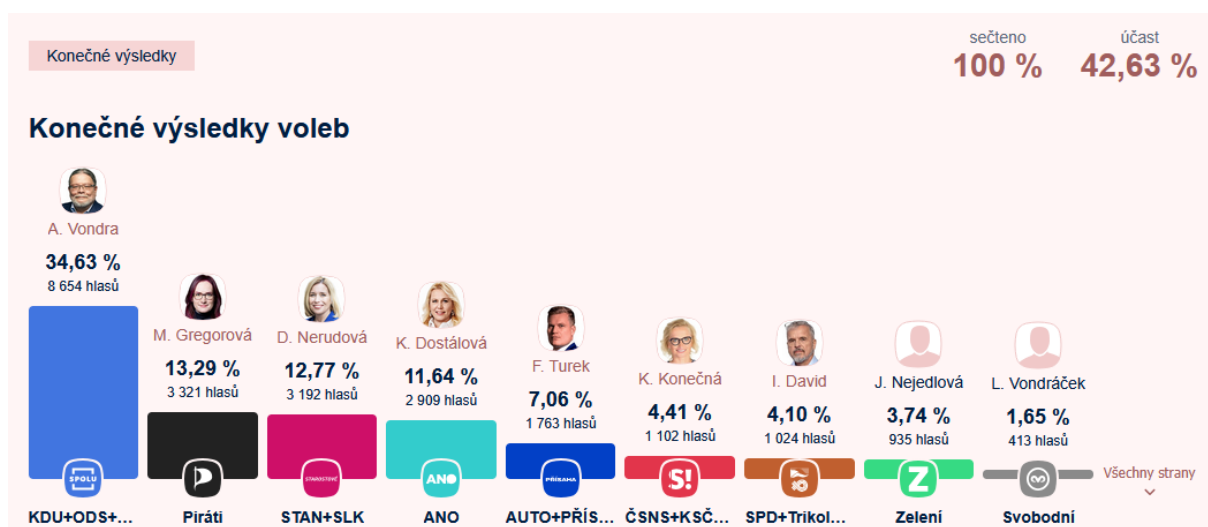
Volby do Evropského parlamentu se konaly ve dnech 7. a 8. červnu 2024 a v celém státě se volilo celkem 21 europoslanců do sboru o 720 poslancích. Evropský parlament (EP) je jeden ze sedmi orgánů Evropské unie a spolu s Radou Evropské unie přijímá její legislativní akty. Poslanci parlamentu jsou voleni přímou volbou každých pět let, přičemž první volby se konaly v červnu 1979, samozřejmě tehdy ještě nikoli u nás.

Na území MČ Praha 5 se nachází 81 volebních místností. Jejich úplný seznam s čísly okrsků a příslušnými adresami byl pro voliče k dispozici už v průběhu jara na úřední desce Úřadu MČ Praha 5 a na webových stránkách MČ, konkrétně v dlaždici „Volby do EP“. Rozvoz hlasovacích lístků tradičně zajistila Česká pošta.

Česká republika pro evropské volby tvoří jediný volební obvod a kandidátka volební strany pro získání mandátu musí získat nejméně 5 % všech hlasů. A jak to celé dopadlo?

V celostátním měřítku se voleb zúčastnilo 34,45 % oprávněných voličů a vítězem voleb se stalo hnutí ANO, jenž získalo víc jak čtvrtinu všech odevzdaných hlasů. Na druhém místě se umístila volební koalice Spolu (ODS, KDU-ČSL, TOP 09). Na území MČ Praha 5 to v absolutních číslech ale dopadlo jinak.

Už účast voličů byla s ohledem na celostátní hodnotu výrazně vyšší. Z přibližně 60 000 voličů jich v páté městské části k urnám přišlo okolo 25 000, čímž účast dosáhla téměř 43 %. Na rozdíl od celostátního výsledku bylo u nás pořadí nejvýznamnějších subjektů odlišné. Na prvním místě skončila koalice Spolu s 8 654 hlasy, po ní následovala Česká pirátská strana s 3 321 hlasy a Starostové s 3 192 hlasy. ANO se na území MČ Praha 5 umístilo na čtvrté příčce v 2 909 hlasy. V procentech pak zápas u nás dopadl u těch více relevantních volebních subjektů takto:

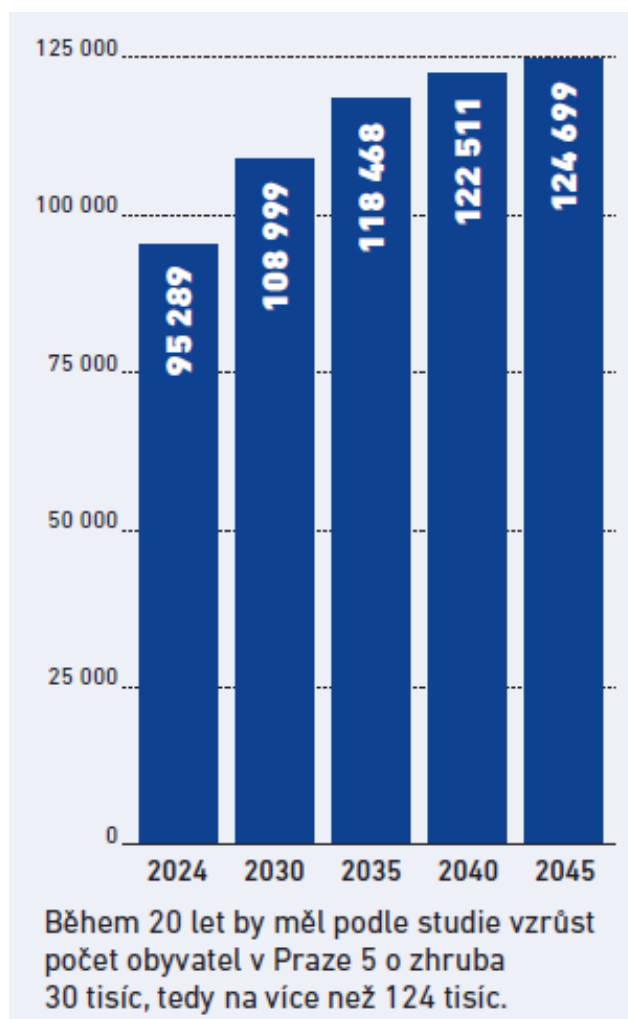

Zajímavá je v tomto směru disproporce mezi počtem oprávněných voličů. A počtem obyvatel naší městské části. Zatímco voličů bylo 60 000, počet obyvatel se pohyboval v roce 2024 okolo 95 000, přičemž tento rozdíl není dán výrazným množstvím mladší generace, osob nedospělých, ale výrazným nárůstem počtu cizinců, kteří pochopitelně právem volit nedisponují. Těch je na území městské části víc jak 20 000, tedy zhruba téměř každý pátý obyvatel. Existují i starší mapové podklady, které zobrazují místa s největší koncentrací cizinců na území MČ Praha 5, i když s ohledem na stáří dat už se tato situace mohla proměnit. Tehdy se ale jednalo o centrální část Smíchova, pomezí katastru Smíchova a Košíř, okolí Jinonic a jihozápadní část sídliště Barrandov.

V roce 2024 vedení městské části uveřejnilo studii s predikcí vývoje počtu obyvatelstva na svém území v příštích desetiletích, což může napomoci při rozhodování o nastavení

kapacity školských institucí, ale i v dalších oblastech občanské obslužnosti, v otázkách dopravy apod. Nárůst počtu obyvatel na území páté městské části je enormní, což jistě souvisí i s rozsáhlou bytovou výstavbou.

Ocenění radnice

V roce 2024 radnice Prahy 5 informovala o získání několika ocenění, obdržených ale za rok 2023. Kromě toho, že získala uznání za účast na projektu podpory integrace na municipální úrovni, zvítězila i v soutěži Úřad na cestě k rovnosti. Soutěž společně pořádají Institut pro veřejnou správu Praha, Ministerstvo vnitra a Úřad vlády. Cenu za 1. místo převzaly společně starostka Radka Šimková a vedoucí oddělení personálního Drahomíra Komedová 28. listopadu 2023 v Lichtenštejnském paláci. Soutěž je pokračováním úspěšných ročníků soutěže Úřad roku půl na půl, která od roku 2007 podporuje zavádění politiky rovnosti žen a mužů do práce úřadů veřejné správy. Každý z nich by měl do práce začlenit vládní priority při prosazování rovných

šancí obou pohlaví, a to ve dvou základních směrech, dovnitř, k zaměstnankyním a zaměstnancům, ale také navenek, vůči klientům veřejné správy. Úřad MČ Praha 5 ve svém úsilí již ušel značnou cestu, což dokazuje právě jeho ocenění v 17. ročníku této soutěže, v kategorii obcí III. typu.

Ocenění za účast na projektu Podpora integrace na municipální úrovni získala radnice Prahy 5 – konkrétně Odbor sociální problematiky a prevence kriminality – od místopředsedy vlády a ministra vnitra ČR Víta Rakušana a vedoucího kanceláře Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky Ajmala Khybariho.

Obě ocenění jsou důkazem, že radnice Prahy 5 je nejen otevřeným, ale také stále modernějším úřadem, schopným pružně přijímat společenské výzvy 21. století. V roce 2023 získala MČ Praha 5 i „bronzovou medaili“ v soutěži Přívětivý úřad. Zařadila se v rámci metropole za první Prahu 12 a druhou Prahu 7. K dalším tradičním oceněním spojeným s naší městskou částí pak patří udělování čestných občanství.

Čestná občanství v roce 2024

Celkem šesti osobám udělilo Zastupitelstvo MČ Praha 5 v roce 2024 čestná občanství, a to vynálezci Josefu Walterovi, architektům Věře Machoninové a Danielu Špičkovi, spisovatelce Tereze Boučkové, egyptologovi Miroslavu Bártovi a historikovi Ivanu Hlaváčkovi. Slavnostní akt předání čestných občanství se uskutečnil v Tvůrčím domě Elišky Peškové za účasti starostky Radky Šimkové, radních a zastupitelů.

Josef Walter, jenž proslul výrobou motocyklů a ozubených kol pro automobilový a letecký průmysl, se stal zdejším čestným občanem in memoriam. Ocenění za něj převzal jeho vnuk Jan Walter. Pátá městská část si slavného podnikatele připomněla již v roce 2023 u příležitosti 150. výročí jeho narození. Při prosincovém zasedání zastupitelstva se uskutečnilo setkání s Walterovými potomky a přednáška o jeho životě a díle.

„Průkopník české cyklistiky a motorismu Josef Walter byl selfmademan, který může sloužit za vzor i pro dnešní generace. Vzešel z nuzných poměrů, ale díky nadání, zručnosti a pílí se postupně vypracoval mezi podnikatelskou elitu. Imponující je také to, že šlo o bezmezného lokálního patriota. Svou firmu, která získala věhlas i za hranicemi naší vlasti, rozvíjel celoživotní tvrdou prací výhradně na území naší městské části – postupně na Smíchově, v Jinonicích a v Košířích,“ shrnula důvody k udělení čestného občanství starostka.

Josefa Waltera doprovodilo do panteonu Prahy 5 dalších pět novopečených čestných občanů. Architektka Věra Machoninová, která s manželem Vladimírem navrhla řadu proslulých staveb, v Praze například obchodní dům Kotva. Ocenění za ni převzal její vnuk Jan Kordovský. V oblasti architektury se prosadil také Daniel Špička, autor oceňovaných interiérových realizací. Světově uznávaný egyptolog Miroslav Bárta je vedoucím českých výzkumů na pyramidovém poli v Abúsíru a jako třetího Čecha jej přijali za čestného člena Americké akademie umění a věd. Badatelské a pedagogické zásluhy na rozvoji pomocných věd historických byly oceněny u profesora Ivana Hlaváčka a kulturní scénu reprezentovala spisovatelka Tereza Boučková.

Adopce hrobu slavného starosty Smíchova

Že si naše městská část váží lidí, kteří se zasadili o rozvoj části jejího území, dokládá i přihlášení se k odkazu někdejšího dlouholetého starosty Smíchova (v úřadu 1888–1906) a poslance zemského sněmu Aloise Elhenického. Rozhodla se adoptovat jeho hrob na Olšanských hřbitovech a přispět na kamenické opravy náhrobku. Alois Elhenický (1844–1915) vystudoval pražskou techniku a stal se úspěšným architektem a stavitelem. Projektoval i areál ústředních jatek v Holešovicích (dnešní tržnice). Jeho působení v čele radnice provázelo významný přerod Smíchova v rezidenční čtvrť.

Pietní akt k výročí ukončení války

Úcta k odkazu těch, kdo bojovali za naši svobodu, je každoročně projevována pietními akty a nejinak tomu bylo v roce 2024. V květnu si ve Štefánikově ulici zástupci naší městské části, v čele se starostkou Radkou Šimkovou, připomněli památku obětí 2. světové války a její konec 8. a 9. května 1945. Vyvěšením věnců na budově radnice MČ Praha 5 vzdali hold i statečnosti účastníků Pražského povstání. Věnce položili rovněž v kostele sv. Václava a u pamětní desky na OC Nový Smíchov, kde byl vstup do tehdejších Ringhofferových závodů. Jejich dělníci se k povstání připojili a mnozí padli na pražských barikádách nebo byli popraveni nacistickým režimem.

Komunikace s občany

Pokud jde o komunikaci s občany, i v roce 2024 docházela k přímým setkáním vedení městské části s obyvateli Prahy 5, ať už v jednotlivých lokalitách, nebo přímo na radnici. Více než padesát zástupců osmatřiceti místních spolků dorazilo na radnici 11. dubna, kde se poprvé společně setkali se starostkou Radkou Šimkovou a dalšími zástupci městské části.

Většina těchto občanských spolků vznikla z iniciativ, které protestovaly proti developerským projektům, nebo některým rozhodnutím radnice. Během setkání si starostka vyslechla řadu podnětů, jak by mohla městská část spolkům pomoci v jejich aktivitách. Přítomní se shodli, že by do budoucna mohla vzniknout společná platforma, kde by komunitní centra a občanské iniciativy společně sdílely zkušenosti a vzájemně se podporovaly. Radnice spolky naopak informovala o několika novinkách, například o spuštění aplikace „mobilního rozhlasu“ Munopolis. Právě ten se postupně prosazuje jako moderní prostředek komunikace vedení obcí, měst a městských částí a jejich obyvatel.

Změny v měsíčníku Pětka

Naopak tradičním komunikačním nástrojem, založeným spíše na jednostranném informování, je měsíčník Pětka vydávaný městskou částí. Také u něj došlo v roce 2024 ke změnám. Asi nejvýznamnější z nich nastala v distribuci Pětky, kterou schválila rada městské části už v roce 2023. Dosavadní roznos do schránek všech domácností v Praze 5 byl nahrazen zprovozněním sítě výdejních míst. V nich si občané Pětku vyzvedávají osobně, tedy jen ti, kteří o časopis mají skutečně zájem.

K rozhodnutí vedlo zejména ekonomické a ekologické hledisko, aby se náklad tohoto časopisu co nejvíc přiblížil skutečnému počtu čtenářů. Při plošném roznosu se výtisky leckde povalovaly u vchodů a v domovních chodbách, ať už nerozdané, nebo naopak vyhozené. Bylo zřejmé, že tehdejší náklad 48 tisíc výtisků neodpovídal skutečnému čtenářskému zájmu. Na druhou stranu se objevovaly i stížnosti na nedoručení výtisků, ovšem roznos do všech schránek nebylo možné efektivně kontrolovat. Nový systém distribuce umožnil snížit počet výtisků na co nejprůměrnější úroveň. Ušetřily se tak finance za tisk i množství spotřebovaného materiálu. Výdejních míst bylo domluveno zhruba 140 a to v různých lokalitách po celé MČ.

Ke změnám došlo rovněž ve složení redakční rady časopisu Pětka. Svou práci v tomto poradním a iniciačním orgánu rady městské části ukončila dosavadní místopředsedkyně Ema Stašová a člen Jan Bartoň. Novou místopředsedkyní redakční rady následně byla jmenována Monika Shaw Salajová a devítičlennou sestavu doplnila ještě Michaela Sokolová. Šéfredaktorkou časopisu v roce 2024 byla Šárka Mrázová.

Mezinárodní kontakty

V roce 2024 rovněž docházelo ze strany městské části k rozvíjení cenných zahraničních kontaktů. Starostka Radka Šimková se na radnici setkala s rakouskou velvyslankyní Bettinou Kirnbauer a s atašé obchodního zastoupení Rakouska Elisabeth Mindlberger. Jednaly spolu o možnostech obchodní a kulturní spolupráce mezi velvyslanectvím a pátou městskou částí, kde v ulici Viktora Huga sídlí i rakouské velvyslanectví v Praze. Své budovy zde mají i diplomaté dalších zemí, jako například Litvy, Tuniska, Afghánistánu, Indonésie, Íránu, Lucemburska nebo Vietnamu.

Na radnici Prahy 5 v roce 2024 zavítali mimo jiné i zástupci spolku Freunde Neuköllns z Berlína. Spolu s místostarostkou Monikou Shaw Salajovou a zastupitelem Jiřím Krátkým projednávali možnou spolupráci zejména v oblasti kultury a sportu. S berlínskou městskou částí Neukölln totiž MČ Praha 5 udržuje již téměř dvacetileté partnerství.

Rozpočtová politika

Dne 19. prosince 2023 schválilo Zastupitelstvo rozpočet na rok 2024, finanční plán pro rok 2024 a rozpočtové výhledy do dalších let. Městská část měla hospodařit s rozpočtem 1 miliarda a 152 milionů korun. Na investice bylo vyčleněno 439 milionů Kč. Na běžné neboli provozní výdaje na fungování páté městské části mělo zamířit celých 698 milionů Kč. Výdaje byly určeny především na provoz a služby úřadu, financování místních základních a mateřských škol, péči o zeleň a veřejný prostor či sociální služby.

I přes vysoké ceny služeb a energií se podařilo najít úspory 14 milionů korun. Celkové příjmy radnice se měly v roce 2024 zvýšit na 826 mil. Kč. Poprvé se v rozpočtu počítalo s kapitálovými příjmy, to jsou příspěvky od investorů na rozvoj veřejné infrastruktury, které by podle plánu měly v roce 2024 činit 90 mil. Kč. Provozní rozpočet se podařilo sestavit s přebytkem 38 milionů. Koalice tak chtěla plnit jeden z cílů z programového prohlášení, že běžné výdaje budou plánovány tak, aby nepřekračovaly objem příjmů.

Kapitálové výdaje, tedy investice, byly stanoveny ve výši 439 milionů Kč. Více než polovina investičních prostředků měla směřovat do školství. Mezi největší investiční akce měly patřit rekonstrukce kuchyně v ZŠ a MŠ Barrandov na Chaplinově náměstí a dokončení rekonstrukce ZŠ Pod Žvahovem. Také se počítalo s finalizací projektu bydlení pro seniory se sociální službou v Hlubočepích a v kapitole městská zeleň s vybudováním parku Na Pláni na Malvazinkách.

Součástí rozpočtu je i tzv. participativní rozpočet, který měl v roce 2024 v naší městské části už osmiletou tradici. V rámci participativního rozpočtu se naplánovaly projekty ve výši 11 milionů korun. Tyto projekty předkládaly občané a hlasováním vybíraly ty nejzajímavější. Z minulých ročníků je na radnici ještě řada námětů, které jsou postupně prověřovány. V roce 2024 byla k realizaci přijata například lanovka na Barrandově (2,4 mil. Kč), minigolf na Barrandově (2,6 mil. Kč), nohejbalové hřiště na Farkáni (2,5 mil. Kč) nebo vybudování zvoničky v Hlubočepch (2 mil. Kč).

Toto jsou pak některé významné projekty, s nimiž se ve schváleném rozpočtu v roce 2024 počítalo:

Rekonstrukce kuchyně v ZŠ a MŠ Barrandov I na Chaplinově nám. (68 mil. Kč)

Rekonstrukce ZŠ Pod Žvahovem (60 mil. Kč)

Bydlení pro seniory se sociální službou, Hlubočepy (38 mil. Kč)

Vybudování parku Na Pláni (35 mil. Kč)

Snížení energetické náročnosti MŠ Trojdílná se speciálními třídami DUHA (30 mil. Kč)

MŠ Nad Palatou, objekt Pod Lipkami – přístavba pavilonu dvou tříd MŠ (25 mil. Kč)

ZŠ a MŠ Kořenského, Smíchov – vestavba půdního prostoru (20 mil. Kč)

ZŠ a MŠ Weberova – komplexní rekonstrukce bazénového provozu (21 mil. Kč)

Rekonstrukce parku Kavalírka (projekt 1 mil. Kč)

Rozpočet před veřejností za radnici obhajovala členka rady Ing. Jolana Dočekalová, jež měla ve své gesci finance:

„Rozpočet jsme připravovali se záměrem, že nebudeme projídat budoucnost Základem pro dlouhodobě udržitelný rozpočet je vyrovnaná bilance běžných výdajů. Zatímco v minulém roce byl plánován provozní schodek 16 milionů, v roce 2022 byl schodek 46 milionů a předcházející rok dokonce 56 milionů. Tento trend obracíme. Provozní bilance letošního rozpočtu je v přebytku 38 milionů. Počítáme s významným zvýšením příjmů a také jsme našli úspory 14 milionů. S velkou pečlivostí jsme sestavili plán investic, na které je připraveno 439 milionů. Prioritou jsou investice do škol, městské zeleně a zlepšení fungování úřadu. O spolufinancování největších investic jednáme s hl. m. Prahou, bez této podpory je nejsme schopni realizovat. Na příjmové straně dochází k posílení finančního vztahu hlavního města Prahy k MČ o 54 milionů a také počítáme s kapitálovými příjmy 90 milionů. Díky zákonu o konsolidaci veřejných rozpočtů očekáváme navýšení příjmů z daně z nemovitosti o 59 milionů. S rozpočtem jsem spokojená, protože se nám podařilo ve všech parametrech dosáhnout zlepšení.“

Naopak kritika se na hlavy vedení městské části snesla od opozice. Její hlas zastupoval například Bc. Lukáš Herold, předseda klubu zastupitelů ODS:

„Otázka by spíše měla znít: Dá se zabránit krachu městské části? S tímto vedením MČ určitě ne. Dovedete si představit, že váš roční rozpočet si naplánujete přesáhnout o jednu čtvrtinu?“

Možná si řeknete: Mám našetřeno, můžu si to dovolit, ale těžko dlouhodobě. A to radnice pod vedením Prahy sobě činí a je jí to jedno. S heslem po nás potopa si s hospodařením neláme hlavu. Do roku 2027 hodlá utratit nad rámec příjmů 2,7 miliardy Kč. To, že má na účtech „rezervu“ jen jednu miliardu, ji netrápí. Privatizace majetku skončila v minulém funkčním období a s tím i štědré dotování rozpočtu z těchto prodejů. Pokud radnice nezačne šetřit a hledat zdroje do příjmové složky rozpočtu, skončí krachem. Za současného stavu příjmy (vlastní, ze státního rozpočtu a od Hl. m. Praha) nepokryjí běžné výdaje, natož investice. Je ohrožena výstavba základních škol na Cibulkách a na „Novém Smíchově“, investice do školek. Co si mám myslet o vedení radnice, které nebylo schopné za více než rok podat žádost o spolufinancování výstavby škol na Hl. m. Praha ani čerpat prostředky z fondů EU. Důležité pro něj je nestrašit občany Prahy 5 špatnými scénáři a za 8 milionů pověřit PR, aby pozornost odváděla od vážných problémů k optimistickým margináliím.“

Změny ve vedení městské části

Ostatně kritika vedení ze strany opozice byla slyšet po celý rok 2024. Příležitost změny mocenských poměrů přišla právě koncem roku 2024. Už začátkem prosince zaznívaly zprávy o nespokojenosti jednoho ze zastupitelů, a současně radního, Štěpána Rattaye, který byl zvolen za Českou pirátskou stranu. Dne 12. prosince pak média přinesla zprávu, že ve vedení páté městské části by se mohly pro druhou polovinu volebního období přeskupit síly. Tehdy se blížilo datum konání zastupitelstva, svolaného na 17. prosinec.

Že se nejedná o pouhé fámy se ukázalo pouhý den před zastupitelstvem, 16. prosince, když radní Rattay rezignoval na svou funkci, ale ponechal si mandát zastupitele, ale už ne v pirátských řadách. Stal se zastupitelem bez příslušnosti k některému z klubů. Ve svém rezignačním dopise, jak informovala ČTK, mimo jiné uvedl:

„Z funkce člena Rady městské části Praha 5 odcházím z následujících důvodů: Netransparentní jednání představitelů současné koalice, a to jak uvnitř koalice, tak vůči opozici a veřejnosti. Neakceschopnost koalice při řešení zásadních otázek trápících městskou část Praha 5 – bezpečnost, školství, doprava, veřejný pořádek. Dlouhodobě přetrvávající vnitřní neshody mezi koaličními subjekty i jednotlivci v koalici.“

Starostka Prahy 5 Radka Šimková (Praha 5 sobě) řekla, že Rattayovy důvody považuje za zástupné. „Je to politikaření. Jeho rezignace přichází ve chvíli, kdy eskalují problémy kolem agendy bytů, kterou měl v gesci,“ uvedla starostka, která si byla plně vědoma, že ztráta jednoho hlasu znamenala ztrátu koaliční většiny, a tak se pokusila vyjednat podporu u klubu TOP 09, avšak bez výsledku.

Zastupitelský klub Pirátů vyzval Rattaye ke složení mandátu, protože byl zvolen na jejich kandidátce, ale stranu už nezastupuje. „*Jednání kolegy Rattaye nás nemile překvapilo a lidsky zklamalo. Dneska jsme mu písemně adresovali výzvu k složení mandátu. Jeho reakci v tuto chvíli nemáme,*“ uvedl k celé kauze předseda pirátského klubu Karel Bauer. Ondřej Melena, předseda krajského sdružení Pirátů, označil jednání pana Rattaye za zradu.

To, co už většina pozorovatelů očekávala, následovalo další den na zastupitelstvu, kde padl návrh na odvolání starostky i celé rady. „*V tuto chvíli koalice nedisponuje většinou, a je tak velmi problematické, aby dál vládla,*“ odůvodnil návrh zastupitel Lukáš Herold z klubu ODS. Kromě ODS hlasovaly pro odvolání i ostatní opoziční strany, tedy ANO, STAN a TOP 09. A přidal se také Štěpán Rattay. Návrh na odvolání tedy byl schválen těsnou většinou tohoto jednoho hlasu. Zastupitelé rozhodli i o zrušení všech stávajících uvolněných pozic předsedů výborů zastupitelstva a komisí rady.

Nově byla ustanovena devítičlenná rada městské části, v níž se počítalo se starostou, dvěma místostarosty a šesti radními, z toho jedním neuvolněným. Zastupitelé však prozatím zvolili jen šest členů rady: uvolněné místostarosty Lukáše Herolda (ODS) a Petra Lachnita (ANO), uvolněné radní Martina Damaška (TOP 09), Zdeňka Doležala (ODS) a Davida Duška (STAN) a neuvolněného radního Lubomíra Brože (ANO). Dle vyjádření pana Lachnita mělo být rozdělení gescí známo v nejbližších dnech.

„*Koalice, která se opírala o většinu pouhého jednoho hlasu, se oficiálně rozpadla. Praha 5 však potřebuje urychleně řešit celou řadu problémů a dokončovat projekty, které připravilo vedení již v minulém volebním období. Proto jsme se rozhodli zvolit do rady šest nových členů, kteří pomohou uklidnit současnou situaci. Naším cílem je však udělat širší koalici, která se bude opírat o jasnou většinu, čímž se zajistí potřebná stabilita. Na podobě takové koalice chceme jednat se subjekty předchozího vedení městské části. Proto jsme zatím nezvolili náhradu na pozici starosty, ani zbylé členy rady,*“ vysvětloval místostarosta Lukáš Herold.

Podle místostarosty Petra Lachnita byl důvodem změn ve vedení páté městské části především neúměrný počet uvolněných postů a poradců: „*Z jednadvaceti členů bývalé koalice jich čtrnáct zastávalo placené funkce. K rozhodnutí zastupitelstva přispěla i neschopnost řešit aktuální problémy městské části hlavně v oblastech dopravy, školství či bezpečnosti, což občané negativně pocíťují v každodenní realitě.*“

Neúplná rada městské části se sešla po prvním jednání dohodla na rozdělení gescních kompetencí mezi její jednotlivé členy, a to následujícím způsobem:

Petr Lachnit: finance, sociální oblast, občansko-správní agenda, bezpečnost a prevence kriminality

Lukáš Herold: majetek – byty a nebytové prostory, kultura a obnova památek

Martin Damašek: školství, majetek – pozemky

Zdeněk Doležal: územní rozvoj, doprava, strategický rozvoj městské části

David Dušek: strategické investice, sport, dotace, EU fondy, podpora podnikání a zahraniční vztahy, otevřená radnice

Lubomír Brož: veřejný prostor, životní prostředí, zeleň, energetický management, udržitelný rozvoj, participace.

Rok 2024 tak měl v politické rovině života naší městské části velmi dramatické zakončení. Nikoli však neobvyklé. Mocenské změny na radnici během volebních období patří v páté městské části k vcelku běžným jevům. Došlo k němu i v minulém období, v roce 2019.

Nového starosty jsme se nakonec dočkali až v dubnu 2025, ale to už spadá do záznamů příštího ročníku kroniky.

Veřejný prostor, životní prostředí a výstavba

Také v roce 2024 se na území MČ Praha 5 uskutečnila řada aktivit spadajících do této kategorie, týkající se veřejného prostoru, jeho podob a proměn, ať už jde o dopravu, o bytovou a jinou výstavbu, nebo o náš vztah k přírodě a životnímu prostředí. Ale než se zaměříme na závažnější témata, připomeneme si dvě zajímavé drobné změny, které nám rok 2024 přichystal ve veřejném prostranství. Jedná se o umístění pamětní desky a pomníku dvou významných konstruktérů a podnikatelů spojených s územím naší městské části – Josefa Waltra a Jana Kohouta. Oba jsou spojeni s cyklistikou a oba se zasloužili o rozvoj místního průmyslu, zejména na Smíchově a v Jinonicích.

Walterova pamětní deska

Ve smíchovské Kořenského ulici byla na začátku listopadu slavnostně odhalena nová pamětní deska na památku průkopníka českého motorismu Josefa Waltera. Památník je umístěn na domě číslo 12, kde měl Walter od roku 1898 svoji první dílnu. Průmyslník a konstruktér nejprve působil jako opravář jízdních kol, postupem let však vybudoval podnik, který se stal přední českou automobilkou a producentem leteckých motorů.

Pomník Jana Kohouta

V parčíku poblíž smíchovského železničního mostu byl v listopadu odhalen pomník průmyslníka Jana Kohouta a jeho syna Josefa, kteří se významně zasloužili o rozvoj cyklistiky v českých zemích. Jan Kohout ve své dílně v ulici Svornosti vyrobil na konci 19. století přibližně 900 velocipedů, v roce 1990 se zasloužil také o vznik Českého klubu velocipedistů. Kovovou plastiku v podobě stylizovaného velocipedisty vytvořili sochaři Petr a Karel Holubovi.

Péče o životní prostředí

Starat se o naše společné životní prostředí by měl být samozřejmý závazek každého zodpovědného občana. Příležitostí je k tomu celá řada. Nicméně některé aktivity už si žádají speciální přístup. A dostatek kompetencí. Máme štěstí, že se lidé, kteří je mají, i v roce 2024 rozhodli pomáhat v této oblasti i na území naší městské části. Například vědci z České zemědělské univerzity v Praze už třetím rokem pečovaly o několik ploch

v sousedství Prokopského údolí. Vytvářely podmínky pro nejrůznější druhy hmyzu, který se sem zde mohl šířit z blízké přírodní rezervace.

Na původně téměř neprostupně zarostlé stráni od Dívčích hradů směrem k Radlické prořezávali keře a stromy, kosili ostružiní i trávu, sbírali odpadky. Od června do října tu veřejnost mohla vidět i ovce a kozy spásající obrážející křoviny. Jejich „domovskou základnou“ byla komunitní farma JinoFarm vedle ZŠ Waldorfská v Jinonicích. I tam se dařilo vytvářet pestřejší prostředí pro hmyz vyséváním nektarodárných rostlin.

Důležité bylo i sekání mozaikovitě po částech, aby vždy část louky zůstala neposekaná jako útočiště pro hmyz. Stejný systém sekání byl využíván i v plochách okolo ohrady koní Převalského. Zde roste ve velkém růžově kvetoucí vičenc, na němž se živí housenky vzácného modráška vičencového. Vědci modrášky každé jaro značí a odhadují velikost jejich populace. Díky cílené péči se jim daří dobře, stejně jako dalším vzácným a zajímavým druhům hmyzu.

Uklidíme Česko

Jednou z příležitostí obyvatel naší městské části, kdy mohou přispět k ochraně našeho životního prostředí, a přírodních lokalit, je každoroční akce Uklidíme Česko, která se v roce 2024 konala 6. dubna. Městská část Praha 5 každý rok poskytuje občanům pytle na odpad a rukavice. A nasbíraný odpad pak ze všech míst odváží. Na Barrandově se tato akce konala pod názvem Uklidíme Česko, uklidíme si na Barrandově!

Například Starobarrandováci se zaměřili na nepořádek u dětského hřiště Na Habrové a v lesíku Habrová, na schodiště mezi ulicemi Lumiérů a Barrandovskou, ale také na cestu z Filmařské do Chuchelského háje, podél Slavínského ulice. Každý si pak uklidil také v okolí svého bydliště. Novobarrandováci se jako každoročně zaměřili na lesní porosty směrem ke Klukovicím a na přírodní prostor Prokopského údolí. A do akce se zapojily komunity občanů i v ostatních lokalitách naší městské části.

Uklidíme Česko je celorepubliková dobrovolnická úklidová akce založená Miroslavem Kubáskem a Radkem Janouškem s cílem uklidit černé skládky a nepořádek na území České republiky. Akce je závislá na aktivní účasti veřejnosti, která v roli místních organizátorů připravuje úklidy v konkrétních lokalitách pro dobrovolníky, s nimiž společně vybrané místo uklidí. Organizační tým Uklidíme Česko podporuje organizátory jak materiálně – zasláním pracovních rukavic a pevných pytlů pro dobrovolníky, tak metodicky – poskytnutím praktických rad jak a kde úklid připravit.

Připravované úklidy místních organizátorů se zobrazují v interaktivní mapě úklidů na vlastním webu. Ta umožňuje rychlé a efektivní propojení dobrovolníků s organizátory úklidů v konkrétním místě. Po akci se v mapě zobrazí informace o proběhlém úklidu spolu s fotografiemi, které poskytl organizátoři a s vyznačením lokality, kde letošní úklid proběhl.

Na začátku roku 2016 navázal spolek Uklidíme Česko spolupráci s Českým svazem ochránců přírody a vznikl tak společný projekt s kompromisním názvem Uklidíme svět, uklidíme Česko který byl až do konce roku 2020 finančně podporován ze Státního fondu životního prostředí. Od ledna 2021 je akce, tak jak to bylo před rokem 2016, organizována již pouze spolkem Uklidíme Česko a oficiálně se opět začal používat krátký název Uklidíme Česko.

Od roku 2018 je spolek oficiálním národním koordinátorem světového úklidového dne pro Českou republiku.

Park Na Pláni

V roce 2024 městská část oznámila revitalizaci dalšího z odpočinkových míst, parku v lokalitě Na Pláni.

Komplexní revitalizace parku podle projektu počítá nejen s obnovou zelených ploch, ale také s terénními úpravami, jejichž cílem je zadržení a využití dešťové vody. Dojde proto jak k výsadbě nových dřevin, tak k vytvoření systému zpevněných a nezpevněných cest – ty budou respektovat členitost terénu a vytvářet přirozené spojnice napříč celým parkem. Dešťová voda ze zpevněných cest bude sbírána do akumulacních nádrží a využita na zálivku. V parku vzniknou rozvody dešťové vody právě z těchto nádrží.

Revitalizace parku je z důvodu úspory investičních nákladů rozdělena do dvou etap. V první – zatím schválené – etapě budou provedeny všechny klíčové úpravy: dojde k bourání garáží, proběhnou zmíněné sadové a terénní úpravy, budou zpevněny některé

plochy, vznikne systém odvodnění, vyměněno bude veřejné osvětlení. Postaveno bude zázemí parku v podobě zbrusu nového objektu a v parku přibude komunitní zahrada a dětské a workoutové hřiště.

Projektovou dokumentaci zpracoval pro Prahu 5 Atelier Hajný, s. r. o., samotné práce zajistí firma Gardenline, s. r. o. První etapa projektu bude stát necelých 32 milionů korun, případná druhá etapa vyjde výrazně levněji, na necelých 6 a půl milionu korun; obě částky zahrnují DPH. Po finalizaci a podepsání smlouvy o dílo přijdou na řadu vlastní stavební práce, které byly zahájeny na konci března a měly by být dokončeny na začátku příštího roku. Termín celkového předání bude přizpůsoben klimatickým podmínkám s ohledem na výsadby vegetace a založení trávníků tak, aby byla zajištěna maximální kvalita realizovaného díla.

Reuse den na Andělu

Chránit životní prostředí redukcí počtu odpadků by dnes, s ohledem na konzumní styl života, mělo být jednou ze společenských priorit. Poměrně dobře se daří vštěpovat lidem potřebu třídění odpadu. K jeho redukcí, například dalším využíváním starších věcí, slouží také projekty s označením „reuse“. V roce 2024 se Reuse den poprvé konal i na Andělu.

Premiérový Reuse den u Anděla se uskutečnil v sobotu 15. června. Lidé si zde mohli navzájem vyměnit nepoužívané věci a přebytky ze skříní, domů, garáží i zahrad. Součástí akce, která se konala před kostelem svatého Václava na náměstí 14. října, byl i bohatý doprovodný program. Na akci se sešlo přes 1 500 návštěvníků, kteří přinesli více než 2 200 kilogramů nepotřebných věcí.

Lidé si tak mohli vyměnit použité, ale stále kvalitní věci, a zároveň využít souvisejících služeb, jež byly nabízeny právě v rámci doprovodného programu. V opravárenském stánku bylo možné si nechat opravit drobné elektrospotřebiče, o kousek dál švadlena dala opět do gala oděvy s mírnými vadami, nechyběl ani zajímavý workshop pro děti i dospělé. Velký zájem vzbudil renovovaný nábytek, mnoho zájemců si našla rovněž osvěta o necitlivém vlivu konzumního životního stylu na přírodu. Svoji činnost na akci také představila organizace Kuchařky bez domova, která pomáhá ženám bez domova zvednout se z obtížné situace, získat zaměstnání a vrátit se do běžného života.

Další kolo této záslužné akce proběhlo na stejném místě v sobotu 13. září. Doufejme, že se u nás tato nová tradice ujme.

Modernizace Smíchovského nádraží

Začátkem roku 2024 Správa železnic odstartovala celkovou přestavbu železničního terminálu Praha-Smíchov. Oficiálního zahájení se zúčastnila starostka MČ Praha 5 Radka Šimková a místostarosta pro územní rozvoj a strategické investice Radek Janoušek. Zhruba do tří let při dodržení plánu má nádraží získat zcela novou, moderní podobu. Navíc se v budoucnu stane součástí přestupního terminálu pro autobusovou regionální i dálkovou dopravu.

Budoucí cestující ocení nejen bezbariérový přístup na nástupiště, ale i lepší napojení na veřejnou dopravu, stejně jako na okolní zástavbu. Celkové náklady rekonstrukce nádraží dosáhnou 5,1 miliardy korun, vybudování lávky pak vyjde na 314 milionů. Počítá se, že projekt bude z větší části financován z evropských fondů. Na něj naváže s ještě většími náklady hlavní město výstavbou autobusového terminálu s kapacitním parkovacím domem P+R.

Vizualizace projektu

MČ Praha 5 přestavbu smíchovského nádraží podporuje: „Tato část Prahy 5 je významným rozvojovým územím, vznikají tu byty pro tisíce nových obyvatel, nové kanceláře, kam budou lidé dojíždět. Doufám, že se s přestavbou nádraží kultivuje i jeho okolí a přilehlé části “ řekla k projektu starostka paní Šimková. „Rádi bychom také, aby tu ve spolupráci s Magistrátem hl. města Prahy vyrostla nová moderní škola.“

Podle místostarosty Janouška je to významný krok ke komplexní vybavenosti lokality:

„Jako městská část usilujeme o koordinaci všech chystaných záměrů v oblasti dolního Smíchova. Projekt základní školy, který městská část připravuje od roku 2018, vzešel z architektonické soutěže a v nedávné době získal povolení. Věříme, že ve spolupráci s hlavním městem se v nejbližších letech podaří tuto stavbu zrealizovat, aby došlo k potřebnému rozvoji této oblasti po všech stránkách“.

Pan místostarosta k projektu ještě dodal, že „přestavba nádraží společně s výstavbou autobusového terminálu výrazně přispějí ke zlepšení dopravní obsluhy nejen pro obyvatelé Prahy 5,“ s tím městská část oceňuje, že v rámci rekonstrukce dojde k zachování funkcionalistické nádražní haly.“ Jedná se totiž o architektonicky významnou stavbu z 50. let minulého století.

V rámci souběžné stavby dojde rovněž k vybudování nové lávky do Radlické ulice, z níž bude přístup na jednotlivá nástupiště. Stavba bude probíhat za provozu, vyžádá si jen určitá omezení pohybu cestujících ve stanici.

Barrandovský most

V březnu 2024 vyjela na Barrandovský most těžká technika a začaly tak hlavní práce třetí etapy rekonstrukce tohoto klíčového dopravního mostu na území naší městské části. Technická správa komunikací hl. m. Prahy prostřednictvím svého dodavatele, společnosti PORR, zahájila další etapu rozsáhlé rekonstrukce nejvytíženější dopravní tepny v České republice. V roce 2024 byly plánovány dvě poslední etapy, které na sebe plynule navázaly, a tím se celková rekonstrukce zkrátila o jeden rok.

Práce, stejně jako v minulých letech, spočívaly v kompletním odstranění mostního svršku a vybavení mostu na celé nosné konstrukci. Ve III. etapě se práce dotkly severní poloviny severního mostu (blíže k Podolí) a přilehlého chodníku na římse. Jednalo se o dva pravé pruhy ve směru z Jižní spojky a nájezdu z Modřanské ulice na Smíchov. Celá římsa s chodníkem, včetně vozovkového souvrství, izolace a vyrovnávajícího betonu, byla kompletně zbourána a vše bylo postaveno nově. Ve IV. etapě se pak práce přesunuly na jižní část severní konstrukce, tedy na dva levé pruhy od Jižní spojky na Smíchov. Dále došlo k výměně mostních dilatačních závěrů v celé šíři mostu, postaveny byly nové římsy včetně zábradlí, svodidel a svodidlového zábradlí. Na obou stranách nosné konstrukce bylo položeno nové vozovkové souvrství včetně dobetonávky speciálním vysokopevnostním betonem s rozptýlenou výztuží UHPFRC

(Ultra-High-Performance Fibre Reinforced Concrete), který na této konstrukci má sloužit jako izolace mostu. Vozovkové souvrství bylo v rámci inovací pouze dvouvrstvé, namísto obvykle navrhovaného třívrstvého. V závěru etapy bylo obnoveno svislé i vodorovné dopravní značení a upraveny přejezdy na most a z mostu.

Momentka z probíhajících oprav Barrandovského mostu

Opravený Barrandovský most byl plně zprovozněn skutečně ještě v roce 2024 a to v měsíci listopadu. Pojdme se ale nyní podívat na situaci týkající se jiné, dlouhodobě plánované dopravní stavby.

Radlická radiála

Jednou z nejvýznamnějších dopravních staveb, které se zásadním způsobem dotýkají území naší městské části, je plánovaná Radlická radiála. Pražští radní v červnu 2024 schválili zásadní proměnu Radlické radiály. Vylepšený návrh svede dopravu z velké části pod zem a výrazně tak ulehčí obyvatelům žijícím v okolí. Úpravy projektu nesníží dopravní funkci stavby a současně nenaruší okolí vytvořením málo propustné bariéry.

„Úpravami staršího projektu se po veřejné diskusi podařilo dosáhnout moderního řešení, které odpovídá potřebám obyvatel města 21. století. Nechtěli jsme dopustit stejnou chybu, jaká se stala v minulosti v případě magistrály, aby v Praze vznikla další silniční bariéra rozdělující celé městské části. Přepracovaný projekt tak ideově navazuje na plán zahloubení pokračování Městského okruhu z minulého volebního období. Nová Radlická radiála bude z velké části schována pod zem, díky čemuž lépe zacelíme území, získáme víc prostoru pro zeleň, omezíme hlučnost a umožníme další rozvoj území,“ uvedl Zdeněk Hřib, 1. náměstek primátora hlavního města Prahy pro oblast dopravy.

Zásadních změn se v projektu provedlo hned několik. V oblasti Botanica má být nově komunikace vedena pod úrovní terénu a překryta mostními konstrukcemi. U stanice metra Nové Butovice došlo ke zrušení plánované estakáda. Místo toho komunikace bude zahloubená a na klíčových místech schovaná pod zem. Dojde i ke spojení tunelů Butovice a Jinonice. Podíl tunelových úseků na celkové délce Radlické radiály se po přeprocování projektu zvýšil z 55 % na 71 %. Z celkové délky stavby 5,5 km budou nyní tunely tvořit 3,9 km.

„Považuji za důležité, že jsme se podobně jako u Městského okruhu rozhodli jít cestou ambicióznějšího řešení, které je zároveň citlivé k městu. Nechceme další severojižní magistrálu v Radlicích. Toto řešení navíc umožní výstavbu městského dostupného bydlení na pozemcích, které v původním řešení zabírala dálnice,“ řekl Petr Hlaváček, náměstek primátora hl. m. Prahy pro oblast územního a strategického rozvoje.

Radlická radiála je důležitou komunikací s městským a regionálním významem, která tvoří významnou část pražského radiálně okružního systému v jihozápadní části města. Propojuje Pražský okruh s Městským okruhem jako pokračování Rozvadovské spojky s vyústěním na Dobříšské ulici v oblasti Zlíchova. Její realizace je nezbytným předpokladem pro další rozvoj Jinonic, Radlic i Jihozápadního města. Nejnáročnějším stavebním objektem bude ražený tunel Radlice o délce 2 300 metrů.

Výstava o Nové Radlické radiále

V říjnu 2024 byla k vidění výstava o Radlické radiále umístěná v Ateliéru plánování a rozvoje na radnici MČ Praha 5 ve Štefánikově ulici.

Radlická radiála je dlouho připravovaným stavebním záměrem, do jehož podoby v minulých letech promlouvali také obyvatelé Prahy 5 a političtí zástupci naší městské části, ale i celé Prahy. Tato významná dopravní stavba v rámci tohoto procesu doznala značných změn. V novém koncepčním návrhu Radlické radiály se klade důraz na začlenění komunikace do městského prostředí, což znamená větší rozsah tunelových

a přemostěných úseků. Současné ulice s vysokou dopravní zátěží se tak mohou stát živými městskými třídami.

Výstava o Nové Radlické radiále má za cíl ukázat, jak se projektová dokumentace stavby změnila a jak by tedy mělo území kolem její plánované trasy v budoucnu vypadat. Informace, které návštěvníci výstavy získají, vycházejí zejména z „Konsolidované studie změn Radlické radiály oproti DUR 2017“, zpracované projekčními společnostmi PUDIS a SATRA a navazující na dřívější dokumentaci pro územní řízení (DUR). Konsolidovanou studii a další postup přípravy a realizace Radlické radiály schválilo v červnu roku 2024 Zastupitelstvo hl. města Prahy. Samotnou výstavu připravila společnost Participation Factory s. r. o., která v roce 2024 vedla konzultativní proces pro veřejnost a klíčové aktéry.

Radlický Dřevák

Společnost Skanska v roce 2024 pokračovala v přípravách projektu s názvem Radlický Dřevák, který v této dynamicky se rozvíjející části Prahy 5 počítá s výstavbou doposud největšího bytového domu ze dřeva v České republice. Vyrůst má na brownfieldu v ulici Radlická v Praze 5. Za architektonickým návrhem stojí známý český ateliér Jakub Cigler Architekti, který navazuje na boom využití dřeva ve výstavbě v zahraničí.

Vizualizace možné podoby Dřeváku v Radlicích

Cílem pilotního projektu je dokázat funkčnost nového materiálu v rezidenční výstavbě v podmínkách našeho státu a ověřit potenciál pro budoucí využití tohoto materiálu

s cílem urychlení výstavby a zároveň redukce uhlíkové stopy. Následně Skanska plánuje v Radlicích využít dřevo také při výstavbě komerční budovy.

Dřevák plánuje Skanska postavit v rámci jednofázového projektu o celkovém počtu 177 bytových jednotek, a kromě dřevostavby zahrnuje i další budovy z konvenčního materiálu. Samotná čtyřpodlažní dřevostavba s téměř 80 byty využívá dřevěné CLT desky ve všech nadzemních podlažích má být vystavěna na železobetonové monolitické podnoži. Tak uvidíme, jak to celé dopadne.

Dokončení 1. etapy komplexu Lihovar

V roce 2024 došlo k dokončení 1. etapy výstavby komplexu Lihovar mezi Zlíchovem a Smíchově. Koncept komplexu Lihovar představuje významný milník a je výsledkem spolupráce s architektonickým ateliérem Black and Arch, přičemž stavbu realizovala společnost Trigema.

Objekt 1. etapy je navržen jako polyfunkční, přičemž jeho architektonické pojetí navazuje na původní industriální ráz zástavby smíchovského lihovaru. V sedmi nadzemních podlažích se nachází především bydlení, v parteru komerční prostor a v přízemí je k dispozici mateřská školka. Parkování a technické zázemí je situováno ve dvou podzemních podlažích.

Budova je jednoznačně rozpoznatelná díky nárožní stylizované lahvi, která odkazuje na historii původního lihovaru. Objekt se skládá z celkem osmi samostatných sekcí, seskupených kolem vnitrobloku, jenž slouží jako poloveřejný prostor. Velká pozornost byla věnována také střešní krajině, kde se nachází pobytový prostor pro uživatele objektu a repliky komínů a pilových střech.

Projekt je součástí lokality, která se v souladu s návrhem připravovaného Metropolitního plánu postupně mění z dnešních brownfieldů na obytnou zónu. Povede od areálu Lihovar až k areálu smíchovskému nádraží, které v současné době taktéž prochází rozsáhlou rekonstrukcí pod názvem Terminál Smíchov, jak jsem se v kronikářském zápisu již zmínili. Směrem dále do centra probíhá výstavba projektu Smíchov City s dalšími 400 000 m² bytových, administrativních, obchodních či veřejných ploch.

Celý areál je vnímán jako jedna velká továrna. A správná archetypální továrna má mít cihelné fasády, komín a okna s průmyslovým členěním. To je dobře vidět na koncepční skice od Tomáše Císaře, která byla prezentována v roce 2018. Původně se počítalo s větším spektrem cihelných formátů, druhů povrchů, barevností či způsobu kladení

cihel. Tam se ale narazilo na technologické možnosti realizace, například u vytváření abstraktních cihelných tvarů na fasádě pomocí robotů nebo atypických cihelných tvarovek. Projekt byl proto více zracionalizován a uveden do současné podoby, která se od aktualizovaných renderů již tolik neliší.

Zlíchovský lihovar je bývalý průmyslový areál v Praze na Zlíchově, který se nachází mezi ulicemi Nádražní a Strakonická. Lihovar založil v roce 1880 Siegmund Fischl a Adolf Rosenbaum a pod jménem Lihovar Fischl a synové se brzy stal jedním z největších producentů lihu v Čechách. Během druhé světové války byl ale provoz kvůli židovskému původu majitelů ukončen. Po válce byl areál znárodněn. Po roce 2000 se výroba zastavila a továrna chátrala, nový vlastník se o něj nijak nestaral. Nakonec komplex získala v roce 2021 společnost Trigema Marcela Sourala a ve spolupráci s ateliérem Davida Černého Black n' Arch se místo rychle změnilo.

Vizualizace části komplexu Lihovar

Projekt Metrostavu na Barrandově

V únoru 2024 byla zahájena výstavba nového menšího developerského projektu na Barrandově. Díky poloze nad barrandovskou skálou je rezidenční projekt, nazvaný Nad skálou, skvělým prostředím pro život ve městě, ale kousek stranou od městského ruchu. Svým rezidentům má podle realizátora přinést moderní bydlení jen kousek od centra a s jedinečným výhledem na město. V okolí je spousta míst, kde se dá posedět, najíst se nebo si protáhnout tělo, ale také spousta vyžití pro děti.

Dva domy, které na místě vyrostou, mají obyvatelům zajistit moderní bydlení. Oba domy jsou každý trochu jiný, přitom navenek působí velmi kompaktním dojmem.

První budova je menší svou rozlohou, poskytuje šest obytných pater. Ve spodních třech patrech najdeme na každém podlaží sedm spíše menších až středních bytových jednotek s dispozicemi 1+kk a 2+kk, převážně s balkonem. Horní tři patra pak tvoří mix pěti větších bytů s balkony s dispozicemi 2+kk až 4+kk a tři střešní byty s terasami.

Oba domy poskytnou nájemníkům a majitelům dostatečný počet garážových míst a možnost parkování u domu. V přízemí jednoho z domů jsou plánovány prostory pro kanceláře a další služby.

Spolu s architekty a designery se ladila podoba jednotlivých bytů, aby odpovídaly standardům pro moderní bydlení. V rámci vybavení bytu má být možno také využít rozšířený standard vybavení v podobě zařizovacích předmětů ve vyšší kategorii nebo v použitých materiálech. K nastěhování by byty klientům měly být k dispozici někdy ve třetím čtvrtletí roku 2026.

„Barrandov je branou do Dalejského a Prokopského údolí. Tato místa jsou protkána několika naučnými stezkami, které mapují všemožné zajímavosti přírody. Je úžasné, že se podaří postavit novou moderní čtvrtě na hranici města a přírody,“ řekl k projektu generální ředitel Metrostav Development Ing. Ondřej Buršík.

Projekt Panorama Jinonice

Společnost CREDITAS Real Estate, která zrekonstruovala zámeček v Jinonicích, v roce 2024 zahájila v sousedství výstavbu nového bytového domu. V projektu s názvem Panorama Jinonice v blízkosti stanice metra Nové Butovice má vzniknout v devíti nadzemních podlažích až 143 bytů s dispozicemi od 1+kk až po 4+kk. Dokončení výstavby je plánováno na podzim 2026.

Budoucí obyvatelé této rezidence budou moci využívat společnou terasu se zahradou v šestém nadzemním podlaží, která poskytne prostor venku pro individuální využití i společenská setkávání, okořeněný nádhernými výhledy do okolní krajiny.

Projekt počítá také se třemi komerčními jednotkami v přízemí budovy, které přispějí k pohodlí obyvatel.

„V těsné blízkosti projektu Panorama Jinonice stojí Jinonický zámek, který jsme zrekonstruovali a od loňského roku funguje jako uzavřený rezidenční komplex s více než 50 byty a sedmi komerčními jednotkami,“ uvedl k projektu Jiří Vajner, generální ředitel CREDITAS Real Estate.

Zvýšení nájmu u městských bytů

V roce 2024 s ohledem na inflační tlaky byla MČ Praha 5 donucena zvednout nájemné ve svém bytovém fondu. U nově uzavíraných smluv o nájmu bytu na dobu určitou,

ale rovněž u prodloužení již uzavřených smluv se podle vyjádření příslušného úřadu městské části základní sazba zvýší o 20 %. Uživatelé bytů standardní kvality tak budou měsíčně platit 205 Kč za m², u bytů snížené kvality to bude 176 Kč za m². Navýšení se ale nemá dotknout bytů sociálního určení a bytů, kterými disponuje CSOP.

Studentské bydlení v projektu městské části

K řešení palčivé bytové otázky v případě studentů přispěla v roce 2024 projektem ve spolupráci s Centrem sociální a ošetrovatelské pomoci i radnice městské části Praha 5. Bydlení pro mladé, navíc s bonusem mezigeneračního soužití, má být zajištěno v rámci fungujícího domu s pečovatelskou službou.

„Na projekt studentského bydlení v domě s pečovatelskou službou se moc těším. Je to skvělá příležitost pro sdílení zkušeností a zážitků mezi různými generacemi. Projekt funguje také jako prevence proti osamocení seniorů a zároveň nabízí studentům za jejich pomoc dostupné bydlení,“ řekla k projektu místostarostka Prahy 5 Monika Shaw Salajová (SEN 21), která vkládala velké naděje v jeho úspěšnost.

Projekt vychází z akutní potřeby podpory mezigeneračních vztahů a z aktuální situace ohledně podpory bydlení pro mladé lidi, které se pro ně v současné době stává velkým problémem z hlediska finanční náročnosti, což platí zejména pro studenty. Bydlení ve volném bytě 2+kk o výměře 60,91 m² v Raudnitzově domě (Hlubočepy) bude mít jasně určená pravidla. Nájemní smlouva bude uzavřena pouze na dobu jednoho roku, nicméně s možností prodloužení. Doba nájmu však zároveň nesmí překročit dobu studia.

Nájemci současně uzavřou smlouvu o dobrovolnické práci, která bude zahrnovat kontakt s pečovatelskou službou a komunitním centrem Konírna. Nájemníci budou zároveň k dispozici pro podporu seniorských aktivit, pomoc v domácnosti, doprovod při vycházkách, asistenci při různých činnostech, popovídání si a podobné činnosti.

Projekt studentského bydlení vychází ze zkušeností provozovatelů domů s pečovatelskou službou, kde se tato forma bydlení již plně osvědčila. Například v Praze 6 běží stejný projekt už dva roky, v Praze 3 ještě o rok déle.

Školství a vzdělávání

Jednou z klíčových oblastí, a současně tou, do kterých šlo nejvíc rozpočtových investic, bylo školství. V gesci jej v roce 2024, až do prosincového odvolání vedení radnice, měla radní Bc. Alena Jand'ourková, zvolená za Prahu 5 sobě. Aktivit na tomto poli opět bylo velmi mnoho, jak dokládá i následující přehled, jenž městská část prezentovala už na začátku roku.

V roce 2024 se navazovalo na dvě hlavní investiční akce, a to v ZŠ Pod Žvahovem a v ZŠ a MŠ Kořenského. V prvně jmenované škole proběhla výstavba nové kuchyně s jídelnou, rekonstrukce pavilonu družin a výstavba nové kanalizace. V Kořenského se realizovala půdní vestavba. Mezi nově zahajovanými investičními akcemi lze zmínit mj. přístavbu pavilonu MŠ Nad Palatou (objekt MŠ Pod Lipkami 3183/5), kde došlo k navýšení kapacity MŠ o dvě nové třídy po 28 dětech, celkem tedy o 56 dětí.

Dalším projektem byla rekonstrukce kuchyně ZŠ Barrandov I (Chaplinovo náměstí 615/1). Zde došlo ke komplexní rekonstrukci školní kuchyně, včetně zázemí a vlastní jídelny. V MŠ Trojdílná 1117 v Košířích se plánovalo snížení energetické náročnosti objektu výměnou oken a dveří v obvodovém plášti, zateplením obvodového pláště, změnou vytápění, ale i výměnou osvětlovacích těles a instalací fotovoltaických panelů na střeše objektu.

Dalším z projektů byla rekonstrukci školního plaveckého bazénu u ZŠ a MŠ Weberova 1090/1 v Košířích. ZŠ a MŠ Grafickou 13/1060 čekala oprava fasády a výměna oken, V mezipatře MŠ Podbělohorská 1/2815 se mělo zhruba na přelomu července a srpna opravovat venkovní terasa. A v Základní a mateřské škole Weberova 1/1090 se v době letních prázdnin opravovaly sportovní povrchy a vybavení tělocvičny.

Připravovali se i projekty týkající se ZŠ a MŠ U Santošky 1007 (generální oprava fasád objektu) a ZŠ a MŠ V Remízku 919 na Barrandově, objektu v MŠ Peškova 963 (oprava oplocení a komunikací v areálu včetně venkovních teras). Připravoval se také projekt na stavební úpravy Základní a mateřské školy Radlická, díky kterému mají vzniknout nové kmenové učebny, což má zvýšit kapacitu školy.

Ocenění učitelům z Prahy 5

Pátá městská část váží svých pedagogů, což dosvědčuje i jejich oceňování, které může být stimulantem motivujícím k dosažení lepších výkonů. Ve čtvrtek 16. dubna 2024 byli oceněni za svou práci a obětavost nejlepší učitelé Prahy 5 z rukou paní starostky

Radky Šimková, radní pro školství Aleny Jand'ourkové a předsedy školského výboru Jiřího Krátkého.

Celkem 26 učitelek a učitelů, které nominovala vedení škol, ocenila městská část za jejich obětavou a profesionální práci. Zároveň starostka poděkovala čtyřem ředitelkám a ředitelům, kteří po mnoha letech praxe odešli do zaslouženého důchodu. Jak připomněla radní Jand'ourková, škola je pro některé děti zásadním a nejstabilnějším místem v jejich životě. A jsou to právě učitelé, kteří se dětem věnují mnohdy nad rámec svých povinností a vytváří tak toto přívětivé prostředí. „Proto je třeba zajistit učitelskému povolání co nejlepší podmínky, atraktivitu a prestiž, kterou si zaslouží,“ uvedla radní.

Mezi oceněné pedagogy patřila i paní učitelka 1. stupně na ZŠ Barrandov Mgr. Lada Nováková, která „profesionalitou a klidným lidským přístupem provedla nejednoho žáčka počátky školní docházky“.

Oceněná paní učitelka Lada Nováková s diplomem

Nové tváře

Začátkem pololetních prázdnin v roce 2024 proběhlo konkurzní řízení na obsazení pracovního místa ředitele ZŠ Nepomucká. Na základě jeho výsledků radní do funkce jmenovali Ing. Tomáše Obdržálka, někdejšího ředitele ZŠ Vladislava Vančury na Zbraslavi. Vybraný kandidát uspěl v konkurenci dalších dvou uchazečů. Nový ředitel se funkce ujal s účinností od 1. srpna 2024, a to na období příštích šesti let. Rovněž MŠ

Kroupova získala v roce 2024 novou ředitelku. Stala se jí Kateřina Jeníková; i ona by na základě jmenování měla školku vést až do roku 2030.

Nejen s letitými zkušenostmi učitelky, ale také s „mezinárodním“ nadhledem v zádech vstoupila 1. srpna 2024 do nové funkce ředitelky ZŠ a MŠ Santoška Kamila Čmejrková. Uznávaná pedagožka přitom plynule navazuje na předchozí kariéru – v této škole již několik let učila na druhém stupni a zároveň zde působila jako zástupkyně ředitele.

„Santoška je moje domácí prostředí, pracuji tu od roku 2012. V pozici ředitelky vidím jako klíčové další rozvíjení příjemného klimatu v naší škole, což považuji za základní podmínku toho, aby děti i učitelé mohli pracovat s maximálním nasazením,“ řekla nová ředitelka. A její profesní krédo? *„Školu vnímám jako prostor, ve kterém mladý člověk může získat to, co mu nedokáže poskytnout rodina. Může to být přístup k informacím a ke vzdělání jako takovému, ale i sociální kontakt a s ním spojený rozvoj měkkých dovedností, které jsou nutné k životu ve společnosti,“* vysvětlila. Kamila Čmejrková vystudovala učitelství matematiky a fyziky na MFF UK v Praze. Pět let žila se svou rodinou v USA. Mezi její koníčky patří pěší turistika, kultura všeho druhu, ale třeba i docela „obyčejné“ šití.

140. výroční gymnázia Na Zatlance

Gymnázium Na Zatlance jako pokračovatel císařsko-královského českého reálného gymnasia na Smíchově si ve školním roce 2023/2024 připomenulo 140. výročí založení. Původně škola sídlila v tehdejší Husově, dnešní Drtinově, ulici. Od roku 1961, kdy došlo ke sloučení několika škol, je doma v ulici Na Zatlance.

Za dobu trvání gymnázia zde obdrželo maturitní vysvědčení více než 14 000 mladých lidí. Mezi významné absolventy školy patří například herec a režisér Emil František Burian, politoložka Vladimíra Dvořáková, herec a zpěvák Jiří Grossmann, dirigent Zdeněk Košler, biskup Václav Malý, dirigent Václav Neumann, režisér David Ondříček, scenárista a režisér Jindřich Polák, herec Vladimír Ráž, zakladatel českého skautingu Benjamin Antonín Svojsík či moderátor Jakub Železný. Z učitelů zanechali Na Zatlance svou stopu mimo jiné univerzitní profesor filozofie a pedagogiky František Drtina nebo básník a překladatel Bohumil Mathesius.

„Gymnázium Na Zatlance s hrdostí navazuje na dlouholetou tradici svých předchůdců z řad učitelů i studentů a nabízí kvalitní moderní vzdělání a zajímavé možnosti osobního rozvoje studentů, důležitým tématem je podpora silných stránek a nadání studentů,“ řekla u příležitosti výročí ředitelka školy Jitka Kmentová. Zmínila také přehlídku zajímavých

studentských projektů Studentské projektové fórum, celostátní úspěchy studentů ve středoškolské odborné činnosti, ocenění studentů v mezinárodním projektu Máš umělecké střevo či účast v Erasmově evropském parlamentu mládeže. Škola podle Kmentové podporuje také podnikavost studentů, a to projektem JA Czech, který vede studenty k práci ve studentských firmách. Jde třeba o studentskou firmu Douč.to, která pomáhá žákům základních škol s přípravou na přijímací zkoušky.

Absolventy školy je pak možné potkat na vysokých školách všech oborů, a to i v zahraničí. „Od roku 2022 škola podporuje ukrajinské žáky v takzvaném nultém ročníku, který nabízí přípravu k přijímacím zkouškám na střední školy a zaměřuje se především na výuku češtiny a matematiky,“ dodala ředitelka k podpoře dětí postižených válkou.

Za své inovativní projekty obdrželo Gymnázium Na Zatlance dvakrát cenu EDUína a několikrát bylo vyhlášeno vítězem v anketě Gympl roku. V roce 2024 rozšířila prostory školy půdní vestavba ve čtvrtém a pátém patře. Oslavy založení prvního českého gymnázia na Smíchově „Zatlanka žije!“ se uskutečnily ve dnech 19. a 20. dubna 2024.

Univerzitní kampus v Jinonicích

Na území páté městské části mají své budovy i některé univerzitní a vysokoškolské instituce. Co do velikosti je asi nejzajímavější areál v Jinonicích, kde má své prostory i Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy. Ta slavnostně otevřela v dubnu 2024 zcela novou budovu. Jedná se o přístavbu, která je současně vstupem do celého fakultního komplexu.

Nejdůležitější součástí nově otevřené části je fakultní knihovna. Ta nabízí více než 40 tisíc svazků ve volném výběru. V knihovně se nachází 167 studijních míst, individuální a týmové studovny nebo relaxační zóna. Nově je také zprovozněna noční studovna, která je otevřena každý všední den až do půlnoci. K dispozici studenti rovněž mají samoobslužné zařízení pro půjčování a vracení knih nebo koutek pro stolní počítače.

Ve foyer budovy A je od února rovněž nově otevřeno bistro UKafé, které je umístěno hned za hlavním vchodem a je přístupné také veřejnosti.

V jinonickém areálu kompletně sídlí již tři z pěti fakultních institutů. Jedná se o Institut mezinárodních studií, Institut politologických studií a Institut sociologických studií. Dále v areálu sídlí také Centrum jazykové přípravy a Centrum vědeckých informací. Institut komunikačních studií a žurnalistiky zde provozuje Rozhlasovou a televizní laboratoř (RTL) a fotokomoru.

Nová univerzitní budova A v Jinonicích

Hlavním cílem projektu, který započal v roce 2018 a jehož součástí byla rekonstrukce stávajících objektů Areálu Jinonice a dostavba polyfunkční budovy, bylo především vytvoření plnohodnotného zázemí pro vysoce kvalitní výuku a výzkumné aktivity fakultních pracovišť. Nová budova je navíc postavena ve vysokém technologickém standardu, je energeticky úsporná a šetrná k životnímu prostředí.

ZŠ Pod Žvahovem

V květnu 2024 dospěla do finále další fáze rekonstrukce základní školy nazvané Pod Žvahovem, jejíž součástí byla přístavba přízemní části školy s novou školní kuchyní, školní jídelnou a prostory pro školní družinu. Součástí projektu byla i nová školní jídelna s kuchyní a dále prostory budoucí školní družiny včetně hygienického zázemí.

V místě původního gastronomického provozu byl postaven nový, který byl rozšířen i do prostoru bývalé jídelny. Zde vznikla nová výdejna jídel a místo pro sběr použitého stolního nádobí. V prostoru původní kuchyně tak nyní je přípravná a varna, chladicí box, prostor pro odpadky, mytí stolního nádobí, kancelář provozu a další pomocné místnosti.

Vzhledem k tomu, že nově zrekonstruovaný gastronomický provoz s výdejem jídel obsadil celý stávající prostor přízemí severního křídla, byla mezi severní a jižní křídlo přistavěna jednopodlažní přístavba, která bude sloužit jako nová školní jídelna s kapacitou 84 míst u stolů. Jídelna má jednoplášťovou plochou střechu, část střechy tvoří prosklený světlík jehlanového tvaru a do venkovního prostoru má místnost prosklenou hliníkovou fasádu.

Součástí rekonstrukce školy byla také demolice tří nevyhovujících objektů – ty musely být odstraněny kvůli budoucímu rozšíření areálu pro další potřeby školy.

Rekonstrukce, která stála více než 112 milionů korun, trvala přes rok a čtvrt.

„Pro provoz naší školy byla tato rekonstrukce dalším nezbytným krokem v rozvoji do klasické, plně vybavené základní školy. Jsme velmi vděční projektantům, investorovi i zhotoviteli za poměrně hladký, a hlavně vstřícný průběh celé akce. Vše se povedlo na jedničku a my i naše děti se moc těšíme na krásnou novou školní jídelnu i další prostory, které naše škola již nutně potřebuje,“ dodal ředitel školy Jan Horkel.

A novou kuchyni s jídelnou si od listopadu roku 2024 mohou užívat i žáci nedalekého Barrandova.

Rekonstrukce školní kuchyně na Barrandově

Podárená rekonstrukce školní kuchyně v základní a mateřské škole na Chaplinově náměstí byla dalším kamínkem do mozaiky postupné modernizace a zvelebování škol a školských zařízení v Praze 5. Rekonstrukce trvala od června do listopadu roku 2024. Gastronomický provoz byl nově vybaven moderními technologiemi, přičemž splňuje nejnáročnější hlediska. Kuchyň běžně vydává kolem pěti set jídel, uspokojit by mohla ale až dva tisíce strávníků.

Zásadní proměnou prošel gastro provoz, včetně zázemí a jídelny. V prostoru kuchyně ve druhém nadzemním podlaží byla kompletně odstraněna podlaha a vytvořena nová. V jídelně byla zarovnána podlaha, čímž došlo k odstranění nevhodné rampy u výdeje jídel. Její součástí jsou i graficky zpracované akustické panely, významně snižující hluchost během stravování. Součástí rekonstrukce bylo také odstranění původního a vybudování nového lapolu – odpadní jímky, která zabraňuje úniku tuků z odpadních vod kuchyňského provozu do kanalizace.

„Rekonstrukce tak zohledňuje environmentální problematiku, která škole není cizí – je totiž zapojena do projektu cirkulární ekonomiky. Žáci třídí odpad, i ten biologický, který denně

vynášejí do kompostéru na školní zahradě, postupně budované na základě principů cirkulární ekonomiky a permakulturního zahradničení,” zmínila ředitelka této školy Veronika Urban Volfová. Vnitřní i venkovní hydroponické záhony škola využívá pro pěstování sazenic v rámci badatelské výuky. *„Jarní swapy jsou jen dalším z kamínek mozaiky, které vedou k uvědomění si hodnoty věcí kolem nás a omezení plýtvání,”* dodala paní ředitelka.

Projekt nové školní budovy v Košířích

Pátá městská část se také rozhodla, že postaví budovu pro 1. stupeň základní školy. Vznikne v Košířích mezi ulicemi V Cibulkách a Na Výši a nabídne prostor přibližně pro 330 žáků. Podstatným krokem k realizaci projektu je investiční dotace ve výši 200 milionů korun, kterou na svém zasedání 20. června schválilo Zastupitelstvo hlavního města Prahy.

Výstavba školy by tak měla začít v létě roku 2025 a do školních lavic by zde děti mohly poprvé usednout v září 2027. Nová základní škola vznikne kvůli tomu, že je nutné navýšit školní kapacity na území naší městské části. Celkové náklady na vybudování nové školy přesáhnou 530 mil. korun, takže dotace od hlavního města pokryje více než třetinu rozpočtu.

„Mám velkou radost, že magistrát vyhověl naší žádosti o finanční výpomoc s investicí. Stávající základní školy v Košířích jsou již přeplněné a fungují v de facto nouzovém režimu,” uvedla starostka Radka Šimková s tím, že je zapotřebí školám ulevit, aby měly lepší podmínky pro výuku a mohly přijmout všechny spádové děti.

Zakázka na stavbu školy na Cibulce byla zadána formou design & build, kdy zhotovitel připravuje stavební dokumentaci i samotnou realizaci stavby. V tomto případě byla smlouva uzavřena v září 2022 se společností SYNER, pro níž projektovou dokumentaci připravuje liberecký architektonický ateliér SIAL.

V současnosti jsou dokončeny práce na dokumentaci pro povolení školní stavby a probíhá související inženýrská činnost. Škola má obsahovat deset kmenových a jednu přípravnou třídu, šatny, stravovací zázemí s vlastní kuchyní, tělocvičnu, sportovní sál, venkovní travnaté hřiště a prostor pro parkování.

Mládež z Ukrajiny a otázka vzdělání

Přes šest tisíc ukrajinských dětí středoškolského věku pobývá v současnosti v Praze a ve Středočeském kraji. A pouze 21 % z nich navštěvuje české střední školy. Přibližně 4

800 jich podle údajů ministerstva školství není zapojeno do tuzemského vzdělávacího systému.

Pomoci v této situaci chce Adaptační centrum Paměti národa, které ve Švédské ulici v Praze 5 otevřela v dubnu 2022 nezisková organizace Post Bellum v reakci na ruskou invazi na Ukrajinu. Jeho hlavním úkolem jsou takzvané nulté ročníky, tedy přípravné kurzy, ve kterých se jeden rok ukrajinští studenti intenzivně připravují na přijímací řízení a následné studium na středních a vysokých školách v České republice. V tomto školním roce probíhá již druhý ročník tohoto kurzu a navštěvuje ho 41 studentů, v předchozím školním roce jich bylo 36.

Centrum se věnuje primárně mládeži ve věku 15 až 19 let. Zatímco se daří integrovat do českého vzdělávacího systému ukrajinské děti ve věku povinné školní docházky a předškolního vzdělávání, tito mladí lidé, kteří by na Ukrajině podle tamního systému navštěvovali 9. až 11. třídu, z českého školství vypadávají. *„Jejich přístup ke vzdělávání je ztížený, a jsou tak vystaveni vyššímu ohrožení sociálně patologickými jevy,“* varoval mluvčí organizace Post Bellum.

Čtyřlístek sborových úspěchů

Velké úspěchy zaznamenali v roce 2024 dětské zpěváčky z dětského pěveckého sboru Svítání, který působí v Základní umělecké škole Štefánikova. V dubnu excelovali na celostátní soutěžní přehlídce dětských pěveckých sborů Zahradka písní (umístění v prestižním zlatém pásmu – nejmladší Sluníčka, ale i starší přípravný sbor Svítáníčko). Ale také uspěli, rovněž v dubnovém termínu, na mezinárodním festivalu pěveckých sborů Europees Muziekfestival voor de jeugd v belgickém Neepeltu (první cena s pochvalou). Ještě předtím, vloni v listopadu, byli úspěšní v rámci celostátní soutěžní přehlídky dětských pěveckých sborů s cenou Petra Ebena (rovněž umístění ve zlatém pásmu). Činnost sboru finančně podporuje i naše městská část. A můžeme být na tyto naše mladé zpěváčky hrdí.

Svítání do Belgie přivezlo skladby Antonína Dvořáka, Jaroslava Ježka, Roberta Schumanna, představilo několik českých lidových písniček a zlatým hřebem vystoupení se stala povinná skladba o nakládání paprikách mladé belgické skladatelky Els Mathijs.

Vyhlášení proběhlo ve velké aréně, kam se vešlo přibližně 3 000 zpěváků ze všech koutů světa. Oceňování na této soutěži probíhá trochu jinak, než jsme zvyklí na tuzemských soutěžích. První cena se rozděluje ještě na další tři, a to *first prize*

(obyčejná první cena), *first prize cum laude* (první cena s pochvalou) a *first prize summa cum laude* (první cena absolutního vítěze).

Dětský pěvecký sbor Svítání

Podbělohorská olympiáda

Dne 25. září 2024 se za slunečného počasí konala již tradiční Podbělohorská olympiáda pořádaná ZŠ Podbělohorská. Děti se účastnily sportovních a vědomostních soutěží, které připomínaly ideály letních olympijských her. Kromě sportu se také dozvěděly něco o historii olympiády, jejích symbolech a hodnotách, jako je čestnost, spravedlnost a důležitost účasti.

Olympiáda začala ceremoniálem. Deset dětí běželo za zvuku písně od skupiny Queen a předávalo si olympijskou pochoděň. Poslední žák zapálil olympijský oheň, čímž oficiálně zahájil celé sportovní klání. Pro děti byl tento moment inspirací – připomněly si, že v době konání olympijských her by neměly probíhat války. Bohužel v současném světě to tak není, což vedlo k zamyšlení nad tím, jak důležité je usilovat o mír.

Olympiáda byla rozdělena na dvě části. V první, sportovní části děti soutěžily ve známých disciplínách, jako běh přes překážky, hod míčem, skok do dálky či hod na cíl. Ve druhé části s názvem Chytrá hlava byli žáci zapojeni do soutěží, které testovaly jejich vědomosti a schopnosti. Všechny ročníky soutěžily zvlášť a současně byly rozděleny na dívky a chlapce. Jedním z nejnapínavějších momentů olympiády byl turnaj ve vybíjené mezi čtvrtými a pátými ročníky, který se stal skutečnou třešničkou na dortu.

Po ukončení soutěží došlo na zpracování výsledků. Na nejvyšších stupních se objevili nejen vítězové jednotlivých disciplín, ale i ti, kteří uspěli ve vědomostní části. Děti, které splnily všechny úkoly, dostaly medaile, diplomy a drobné dárky. Velký podíl na úspěchu celé akce měla i finanční podpora od městské části Praha 5. Díky této dotaci mohly všechny děti obdržet odměny za účast.

Sportovních akcí se na území MČ Praha 5 konala v roce 2024 celá řada. Například už v květnu se pořádal Sportovní dětský den na Barrandově.

Sportovní aktivity

Sportovní život na území městské části se v roce 2024 skládal především z pravidelné činnosti klubů, jednorázových akcí a zapojení do celopražských iniciativ. Městská část Praha 5 aktivně podporuje místní sportovní kluby a organizace, zejména ty, které se zaměřují na práci s dětmi a mládeží. Tato podpora je realizována prostřednictvím nejrůznějších dotačních programů, výstavby a oprav sportovišť pro veřejnost.

V areálu RC Tatra Smíchov probíhaly po většinu roku pravidelné tréninky a soutěže mládeže, což je jedna z nejvýznamnějších a nejstabilnějších sportovních aktivit v této lokalitě. Podobně jako působení fotbalových klubů v různých lokalitách páté městské části. K těm nejvýznamnějším u nás patří FK Motorlet (Jinonice-Butovice), založený už v roce 1912, i když pod jiným názvem, dále 1. FC Barrandov nebo od roku 1914 existující FK Zlíchov, ale i mnohé další.

Ve vodním centru Aquadream Barrandov se konaly plavecké kurzy, nábor dětí do plaveckého oddílu Aquatics Prague a letní vodní příměstské tábory. V areálu plážových sportů na Radlické ulici probíhaly pravidelné aktivity, mimo jiné včetně tréninků reprezentačních týmů ČR a klubů připravujících se na mezinárodní soutěže.

V rámci programu „Top Dance Prague 2024“ byly v prostorách základních škol na Praze 5 nabízeny kroužky tance pro rozvoj pohybových schopností, koordinace a smyslu pro rytmus.

Kromě pravidelné činnosti se na území naší městské části (nebo alespoň v některých lokalitách) uskutečnily jednorázové události jako Prague International Marathon. Jedna z největších běžeckých událostí v hlavním městě, která se konala 5. května 2024, přilákala tisíce běžců z celého světa.

International Marathon 2024

Trasa maratonu procházela různými částmi Prahy, včetně úseků na území Prahy 5, kde se běželo ulicemi Lidickou, Svornosti nebo po Strakonické. Pražský maraton vyhrál Etiopan Lemi Berhanu Hayle v čase 2:08:44, nejrychlejší ženou byla jeho krajanka Bedatu Hirpaová za 2:23:41. Český mužský titul získal překvapivě Martin Edlman výkonem 2:22:19, mezi ženami se z vítězství radovala Petra Pastorová (2:47:04).

Hayle je prvním etiopským vítězem Pražského maratonu od roku 2019. Sice výrazně zaostal za traťovým rekordem (2:05:09), ale zvítězil suverénně. Po 25. kilometru zbyl

sám za vodičem ze skupiny favoritů a zhruba od třicátého kilometru si osamoceně běžel pro vítězství. Keňana Kipkemoie Kiprona nechal za sebou o minutu a tři čtvrtě. Podobně jasný byl triumf Hirpaové mezi ženami. Nastoupila na třicátém kilometru a druhé Keňance Dorcas Jepchirchirové nadělila více než minutu.

Naopak dramatický a překvapivý vývoj měl český šampionát v kategorii mužů. Na vítězství při své maratonské premiéře útočil Patrik Vebr, jenž byl nejrychlejším Čechem pražského půlmaratonu. Na 37. kilometru ho ale dostihl Edlman, utekl mu a ve 33 letech získal první titul napříč disciplínami. *„Je to úplně skvělé, tohle jsem si nepředstavoval ani v největších snech. Běželo se úplně fantasticky. Docela foukalo, ale já jsem to rozběhl rozumně, takže se mi dobře běželo i na konci,“* řekl České televizi Edlman, jenž celkově doběhl devátý.

Vebr na něj v cíli ztratil přes dvě minuty a s vypětím všech sil uhájil druhou příčku před Tomášem Edlmanem, dvojitým vítěze. *„Beru jako malé vítězství, že jsem vůbec doběhl. Bylo to těžší, než jsem čekal. Od půlmaratonu to bylo čím dál horší,“* hodnotil Vebr svou maratonskou premiéru.

Sedmačtyřicetiletá Pastorová využila absence Moiry Stewartové a Terezy Hrochové, které se chystaly na olympijské hry v Paříži, a získala rekordní šestý titul. Od toho pátého čekala na další triumf pět let, naposledy měla medaili předloni, kdy byla třetí. S více než dvouminutovým odstupem doběhly stříbrná Eva Filipiová a bronzová Barbora Jíšová.

Plavecko-běžecký pohár MČ Praha 5

25. dubna proběhl již 6. závod Plavecko-běžeckého poháru sezóny 2023/2024 na území páté městské části, která nad akcí převzala záštitu. Za mohutné a hlasité podpory byl závod odstartován plaveckou částí v bazénu Sport parku Radlice. Početné startovní pole se poté přesunulo do blízkého parku u metra Jinonice, kde byl možné sledovat heroické a srdečné výkony. Všichni závodníci dostali věcnou cenu, ti nejlepší cenné kovy. A všichni také odcházeli s důležitými body nejen pro sebe, ale i své školy a městské části.

Nohejbalistky ze Santošky

Nejen klubové, ale i reprezentační zkušenosti mají za sebou členky ženského nohejbalového oddílu DTJ Santoška, který funguje na prvotřídní úrovni. V týmu hrají

také dvě Slovenky, které se mohou rovněž pyšnit reprezentačními zkušenostmi. Průměrný věk hráček je kolem třiceti let. Zkušený tým tak každý rok patří mezi adepty na přední umístění – přestože, jak říká kapitánka Tumová, každoročním cílem je samozřejmě celkové vítězství. To se dámám zatím naposledy podařilo získat před třemi lety.

DTJ Santoška patří k tradičním sportovním jednotám, které v Praze 5 působí. Její historie spadá už do počátku minulého století. Starostka Gabriela Kalábková však připomíná, že současná situace není jednoduchá z hlediska financování sportovních aktivit, i když jednota si samozřejmě dokáže část peněz obstarat sama. *„Určitě jde o velkou bolest pro celou řadu sportovních klubů. Snažíme se získávat granty, to je ale zejména v posledních dvou letech velmi komplikované,“* uvedla Kalábková s tím, že cenná je i podpora MČ Praha 5. V DTJ Santoška provozují také řadu dalších populárních sportů: malou kopanou, tenis, ping-pong, volejbal, ale třeba i pétanque. Limitující je však počet hřišť.

O pohár starostky

O druhém květnovém státním svátku se v roce 2024 uskutečnil první fotbalový turnaj starších dívek o pohár starostky Prahy 5. Pořádal ho FK Motorlet Praha. V soutěži se utkalo celkem šest týmů a zvítězila Slavia před Spartou. Další sportovní akce se na naší městské části konaly v červnu, ať už se jednalo o Olympijský běh v Kinského zahradě, který připomněl významný den věnovaný všem sportovcům, nebo Memoriál ppor. Michala Braniše, který se koná pravidelně na počest hrdinného policisty, který zemřel po přestřelce v pražské tramvaji. Toto pravidelné fotbalové klání na fotbalovém hřišti v Jinonicích je poctou všem policistům, kteří denně nasazují své životy za bezpečnost občanů či záchranu potencionálních obětí trestných činů. V roce 2024 nad touto akcí převzala záštitu starosta Radka Šimková spolu s pražským primátorem.

SKP FC 158 PRAHA

pod záštitou Primátora Hlavního města Prahy
doc. MUDr. Bohuslava SVOBODY, CSc.
a
starostky Městské části Praha 5
Mgr. Radky ŠIMKOVÉ
pořádá
XXVI. ročník
MEMORIÁLU
ppor. Michala BRANIŠE

Za účasti mužstev: MPP Praha, PCR KR Plzeň, Celni správa ČR, PCR MH Ostrava, PCR MH Brno, Vezenská služba ČR, JOMA a SKP FC 158 Praha

Datum konání: 13. června 2024
Místo konání: Sportovní areál SK Motorlet Praha
ul. Butovická č. 582/35, Praha 5

Program turnaje:
08:00-08:55 sraz účastníků a prezence
09:00 slavnostní výkop a zahájení turnaje
09:05-12:55 utkání v základních skupinách
14:00-15:55 utkání o konečné umístění
16:00-16:30 vyhlášení výsledků a zakončení turnaje
17:00 přátelské posedení

PARTNERI: PRAHA PRAHA PRAHA, PRAHA 5, JOMA, JCDecaux, COLD/STEEL, CSG Czechoslovak Group, TECHNOLOGIE HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY, IST SPORTTEAM

Prázdninové sportovní akce

V době prázdnin nabízely různé organizace sportovní vyžití na území Prahy 5 pro děti, které musely zůstat v metropoli. Na Barrandově se například konal sportovní příměstský Netábor, který byl určený pro děti ve věku 4–14 let. Ty si pod dohledem zkušených instruktorů vyzkoušely spoustu tradičních i netradičních sportů a disciplín a poznaly nové kamarády.

V závěru prázdnin se pak uskutečnily oslavy fotbalistů z FK Zlíchov, kteří si připomněli 110 let od založení svého klubu. Na dokumentační fotce je zachycen vlevo Jan Dáamec, předseda klubu FK Zlíchov 1914, vpravo místopředseda Pavel Guth a uprostřed člen výboru a účetní Martin Kopecký. V červeném triku je zastupitel MČ Praha 5 Svatopluk Bartoň, který se akce zúčastnil. U příležitosti oslav výročí se konal na zlíchovském hřišti i dětský den.

1914 SK Gordic Zlichov
 SK Gordic Mlubočepy - Zlichov
 SK Gordic Praha
 FK Zlichov 1914

1914 1934 1944 1964 1974 1994 2004 2024

DĚTSKÝ DEN

A OSLAVY

110 LET

FK ZLICHOV 1914 - 110 LET

ZLICHOVSKÉHO FOTBALU

31.8.2024 od 14:00

A sportovalo se také na Barrandově, kde se vedle již zmíněného fotbalového klubu v oblasti sportu už hezkou řádku let pohybuje oddíl zvaný Sportík.

Sportík Barrandov

Sportík je roztomilá postavička z večerníčku o rodince Lochnesek. Právě podle něho se oddíl jmenuje. Byl založen 15. září 1986 jako sportovní oddíl při 2. ZŠ Barrandov, od února 88 nese oddíl název Sportík. Cílem oddílu je umožnit dětem smysluplně využít volný čas. Vychovává děti pro práci v kolektivu, kde všichni spolupracují a pomáhají si. Formou her jsou děti mimo jiné vedeny k poznávání a ochraně přírody, učí se různým znalostem a dovednostem z přírodovědy, tábornictví, turistiky a sportu.

Nadřízenou organizací oddílu byla v začátcích školní organizace Pionýra, pak byl veden jako samostatný oddíl, po revoluci přešel pod Český svaz ochránců přírody, jehož základní organizací je nyní veden. Díky nadřízené organizaci a neutuchající práci hospodáře a některých vedoucích se oddílu poměrně úspěšně daří získávat finanční prostředky pro svou činnost.

Přípravě programu se věnuje tým školených vedoucích. Téměř všichni již úspěšně absolvovali školení vedoucích dětského kolektivu a hlavního vedoucího dětského tábora.

Hlavní oddíl má průměrně 30–35 členů ve věku od 9 do 14 let. Děti se schází pravidelně jedenkrát týdně v tělocvičně a jedenkrát týdně v klubovně. Přibližně jednou do měsíce oddíl pořádá víkendovou výpravu. O jarních prázdninách jezdí do Krkonoš na Moravskou boudu, kde se věnuje lyžím, snowboardu, běžkám, lopatám a pytlům na ježdění, sněhulákům a koulování. V létě pak děti stráví tři týdny na stanovém táboře.

Momentka z červencového tábora oddílu Sportík Barrandov

Zlato na Prahu 5

Už bylo zmíněno, že na Praze 5 máme sportovce, jejichž úspěchy mají celopražský, nebo dokonce i celostátní význam. Například senioři tenisového klubu LTC Svoboda Praha, který v páté městské části sídlí v ulici Nad Mlynářkou, poprvé v historii zvítězili v celopražské soutěži smíšených družstev. Soutěže se účastnilo 51 týmů z celé Prahy, a to hned v několika třídách. V první třídě nastoupilo osm týmů. Představily se nejen rekreační, ale i bývalí profesionální hráči. V rozhodujících utkáních o vítězství porazil stříbrný Baník Praha tým LTC Modřany, který skončil až na třetím místě. *„Do soutěže seniorů jsme se přihlásili před deseti lety. Začali ve třetí třídě a během dvou let se nám podařilo dostat do nejvyšší, první třídy. Po několika umístěních na třetím místě se nám letos podařilo konečně zvítězit,“* řekl pro časopis Pětka jeden z tenistů a člen vítězného týmu Filip Lesch z LTC Svoboda Praha. A zlato si na naší městské části vysportovali rovněž smíchovští ragbysti.

Ragbyový klub RC Tatra Smíchov v listopadu 2024 dosáhl na domácí půdě mimořádného úspěchu, když se jeho mužům podařilo po šesti letech vyhrát mužskou celostátní soutěž. Smíchovští sportovci porazili favorizované Říčany poměrem 20:15, a stali se tak vítězi Poháru ČSRU ragby XV. Celorepublikové výhry se dočkaly ale i ženy.

„Byla to jednoznačně týmová záležitost. To, jak kluci dneska bránili, bylo neskutečné, zejména v první půli. To byla obrana, jakou bychom chtěli přenést do jarní části soutěže,“ komentoval výsledek trenér Jan Oswald. Jeho svěřenci bojovali do poslední minuty a byli schopni favorizovanému soupeři odolávat po dobu osmdesáti minut. *„Byly to nervy až do konce. Strašná válka ve druhém poločase, jsem rád, že jsme to nakonec zvládli a vyhráli,“* doplnil kapitán vítězného týmu Karel Berounský.

Zápasu předcházelo velké očekávání. Hráči hostujících Řičan chtěli prodloužit vítěznou sérii v domácích soutěžích, domácí zase ukončit dlouhé čekání na triumf. Diváci sledovali tvrdý boj o každý míč a každý bod, nikoli bodovou předháněnou. *„Je to krásný úspěch. Poděkování patří celému realizačnímu týmu a klukům, kteří bojovali a zaslouží si to. Je to ukázka práce, která se tady v Tatře dělá,“* uvedl sportovní ředitel klubu Filip Vacek.

Republikový pohár si odnesly i ragbistky RC Tatra Smíchov, které se staly mistryněmi České republiky v sedmičkovém ragby pro letošní rok. Obhájily navíc loňské prvenství v nejvyšší soutěži – elitní sérii ragby 7s žen – a získaly titul už potřetí za sebou. Rozhodnuto bylo o něm už před posledním, osmým turnajem, který se pořádal na domácím stadionu. Je důležité také připomenout, že ženský smíchovský tým prošel turnajem pošesté v této sezoně bez porážky.

Rugby Club Tatra Smíchov, jehož název odkazuje na historii páté městské části, je součástí smíchovského sportovního života od roku 1958. Na počátku stála pouze parta kamarádů, v průběhu let se však z Tatry stal sportovní tým se širokou základnou. Již v 90. letech se klub začal v rámci rozvojového plánu zaměřovat na mládež. Největší boom ale dětské a mládežnické kategorie zaznamenaly v posledních letech.

Týden sportu zdarma

Koncem roku 2024 proběhl již 16. ročník akce Týden sportu zdarma. Jít si zacvičit, zaplavat nebo zabruslit bez vstupného mohli lidé na území Hlavního města Prahy ve spolupráci s provozovateli sportovních zařízení. Mezi Pražany velmi oblíbená akce proběhla tentokrát od 25. prosince do úterý 31. prosince.

V případě některých sportovišť byla vzhledem ke kapacitě vyžadována telefonická či online rezervace. Přístup zdarma rovněž nebyl vždy po celou jejich vánoční otevírací dobu, ale jen ve vybraných dnech a hodinách. Kompletní seznam zúčastněných sportovišť a důležitých informací k otevírací době zájemci našli v detailu nabídky jednotlivých sportovišť.

Na Praze 5 se do akce zapojila například lezecká stěna v podniku Lokal Blok. Akce se po celé Praze v roce 2024 zúčastnilo okolo 11 000 zájemců.

Lokal Blok profesionálům i začínajícím lezcům nabízí přes 500 m² lezeckých profilů s více než 65 vyznačenými cestami různé obtížnosti. Dokonale tak odpovídá požadavkům stále většího počtu nadšenců, kteří boomu boulderingu (tedy lezení bez jištění na malých skalních blocích jen několik metrů nad zemí) propadli. Stěna nebývá většinou příliš vysoká, maximálně 4,5 metru, a na zemi jsou vysoké měkké matrace, do kterých lezci padají.

Boulderingová stěna v Lokal Bloku

Vedle čistě sportovních akcí se na území páté městské části konaly i různé vycházky, spojené s obdivováním přírody, ale také místních památek. Například v říjnu 2024 se konala podobná vycházka po viničných usedlostech. A po velkou část roku obyvatelé naší městské části měli příležitost účastnit se komentovaných vycházek s historikem Mgr. Pavlem Fabínem napříč jednotlivými obcemi tvořícími dnes MČ Praha 5. Tím se dostáváme k další kapitole kronikářského zápisu za rok 2024, kterým je kulturní dění.

Kulturní dění

Také kultura na území páté městské části patří k oblastem, které jsou významným způsobem podporovány místní radnicí. Podle rozpočtu na rok 2024 do této rozpočtové kapitoly mělo směřovat téměř 25 milionů Kč. Upravený rozpočet pro rok 2024 nakonec počítal s částkou přesahující 30 milionů Kč, ačkoliv nakonec byly čerpány prostředky ve výši necelých 20 milionů Kč, tedy zhruba 66 % plánovaných výdajů. Běžné výdaje činily 13 milionů, kapitálové výdaje 2 miliony Kč a dotace téměř 5 milionů Kč.

Běžné výdaje ve výši 7 milionů Kč byly použity například na dar pro Švandovo divadlo, na organizační zajištění 18. ročníku hudební soutěže Talent Praha 5, ale i jako příspěvky pro pobočky Městské knihovny v Praze – Ostrovského a Musílkově, zajištění 6. ročníku výtvarné soutěže Malířská paleta Praha 5, pořádání různých výstav, zajištění koncertu skupiny The Tap Tap, květiny a květinové dekorace, opravy a údržbu pomníků, individuální dary ve formě finanční záštity apod.

Z poskytnutých darů dostaly některé subjekty pro akce poměrně štědré prostředky, jako například festival United Islands of Prague 2024 pro Ostrovy s.r.o. 250 tis. Kč, stejnou částku získala také W&M production s.r.o. na festival Jazz on 5. Menší částku pak získalo Pontes musici na uspořádání souboru koncertů Andělská matiné. V řádu pár desítek tisíc se pak jednalo o tyto subjekty a akce:

- výtvarný spolek Čas pro Tebe na keramickou soutěž 20 tis. Kč (pol. 5222)
- podpora výstavy Město-sféry vlivu v Gabriel Loci 40 tis. Kč (pol. 5212)
- národopisné dny pořádané Národním muzeem 25 tis. Kč (pol. 5339)
- spolek Malostranský hřbitov na Májové slavnosti 20 tis. Kč (pol. 5222)
- výstava GeneraceUA 10 tis. Kč a koncert Tóny nad městy z.s. 15 tis. Kč (2x pol. 5222)
- výstava od Fotograf 07 z.s. v Meetfactory 37 tis. Kč (pol. 5222)
- vánoční koncert Bach-Collegium Praha 30 tis. Kč (pol. 5222)
- vánoční výstava spolku Hruška 20 tis. Kč (pol. 5222)
- finanční dar na opravu zvonů v kostele sv. Jana Nepomuckého 47 tis. Kč (pol. 5223)
- 15 tis. Kč na dar ZUŠ Popelka POP piknik

Největší dar ve výši 350 tisíc korun poskytla Praha 5 Divadlu bratří Formanů, které peníze využilo na pořádání dalšího ročníku divadelního festivalu Arena. Akce se uskutečnila pod záštitou radního Štěpána Rattaye v areálu Erpet Centra u Hořejšího nábřeží ve dnech 5. až 19. června 2024. Zúčastnily se jí i divadelní soubory z Francie, Španělska a Belgie.

Cílem projektu bylo představit divákům svět moderního cirkusu a divadla v jeho pestrosti.

Na sportovišti vyrostlo festivalové městečko s plně fungujícími scénami v dramaturgii Petra Formana. Bylo uzpůsobeno a vybaveno tak, aby v něm rodiny i jednotlivci mohli strávit odpoledne a nechali se unést atmosférou místa a divadelních představeních. Diváci si letos navíc mohou užít přívozu, který je převezme k divadlu na lodi Tajemství, která kotví na protějším břehu Vltavy.

Dalších 105 tisíc korun z rozpočtu pak městská část poskytla společnosti Pontes musici na pořádání koncertů v rámci 9. ročníku cyklu Andělská matiné. Proběhla 20. května a 20. června pod názvem Jarní souznění v Českém muzeu hudby a následně v kostele Krista Spasitele na Barrandově zazněl duet Harfissimo noc Violino.

Radnice Prahy 5 také nedávno rozhodla o své nejvýznamnější finanční podpoře v oblasti kultury. Na letošní provoz galerie Portheimka vyčlenila bezmála dva miliony korun.

V rámci Festivalu Khamoro mezi 25. do 30. červnem zazněly koncerty v Jazz Docku, dětský den a hudební vystoupení se konaly v parku Portheimka apod. Koncert kapely Jazz Underground se uskutečnil 22. května v parku Portheimka v rámci výstavy pod názvem Situace od autorů Terezy Kohoutové a Anny Chmelové.

Podporu městské části také získala akce Open House, jenž se konala 12.–18. května, a v rámci kterého mohli zájemci nahlédnout do architektonicky ceněných objektů v Praze 5. Brány otevřela například Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy v Jinonicích, ČSOB Kampus – budovy NHQ, Domov Palata, Hodžova vila, rezidence velvyslanectví Lucemburska v ČR, velvyslanectví Litevské republiky v ČR, rezidenční projekt Lihovar Smíchov nebo se mohou zúčastnit komentované prohlídky v novém komplexu MyMozart.

Hudební Talent Prahy 5

Každoroční akce pro milovníky klasické hudby se uskutečnila 31. ledna koncertem laureátů soutěže Talent Prahy 5. Návštěvníci se mohli zaposlouchat do tónů vznešené hudby skladatelů Johanna Sebastiana Bacha, Wolfganga Amadea Mozarta, Anatolija Komarovského, Niccolò Paganiniho či Jenö Hubaye. Soutěže Talent Prahy 5 se tradičně účastní mladí interpreti ve věku 12 až 26 let. Tento ojedinělý projekt se v naší městské části těší dlouhodobé tradici. V roce 2024 se uskutečnil již 17. ročník a konal se v sále Bohuslava Martinů na Malostranském náměstí.

Paní starostka s oceněným houslistou Tadeášem Prokopem

V roce 2024 se do soutěžního klání zapojilo 17 mladých českých talentů. Nejmladším účastníkem byl teprve osmiletý houslista Tadeáš Prokop. Absolutním vítězem se stal violoncellista Jakub William Gráf. V dalších kategoriích uspěli zejména hráči na hoboj, klavír, housle a flétnu. Na koncertu oceněných interpretů vystoupily také vybrané naděje z našich partnerských měst - z maďarské Budapešti (část Újbuda), rumunského Aradu a srbského Bělehradu (část Savski Venac). *„Soutěž i letos přinesla skvělé hudební výkony, které mladí umělci se vši parádou předvedli i na závěrečném koncertu. Myslím, že o spoustě zúčastněných interpretů v budoucnu ještě hodně uslyšíme,“* pochvalovala si akci starostka Prahy 5 Radka Šimková. Z vysoké umělecké úrovně soutěže měla radost také ředitelka PKF - Prague Philharmonia Kateřina Kalistová. Ta zároveň ocenila kvalitní práci organizátorů: *„Smekám před Prahou 5 a všemi jejími zástupci, kteří soutěž v průběhu let podpořili. Celý orchestr se již těší na další ročník.“*

Laureáti 17. ročníku soutěže Talent Prahy 5

I. kategorie (do 15 let)

1. cena - **František Sládek** (hoboj)
2. cena - **Tadeáš Prokop** (housle)
3. cena - **Matěj Mike Dvořák** (housle)

II. kategorie (16–26 let)

2. cena - **Anna Nejedlá** (klavír)
- čestné uznání - **Viktorina Kostina** (klavír)

III. kategorie (studenti SŠ a VŠ)

1. cena (+ absolutní vítěz) – **Jakub William Gráf** (violoncello)

2. cena – **Jakub Škarda** (klarinet)

3. cena – **Denis Rakus** (fagot)

čestná uznání:

Lucie Zástěrová (flétna)

Alena Mazáková (klavír)

Ruben Konečný (klarinet)

Jazz Dock 15 let

Hudební klub Jazz Dock na smíchovském břehu Vltavy oslavil v roce 2024 15 let existence. Za tu dobu si prošel několika těžkými zkouškami, včetně záplav v roce 2013. Klub vše ustál a na jeho pódiu se kromě tuzemských muzikantů střídá také jedna zahraniční hvězda za druhou. Oslava jazzového klubu se uskutečnila 8. dubna večer.

„Abychom neformálně oslavili toto výročí, připravili jsme ‚narozeninový‘ koncert, v jehož rámci uslyšíte kvalitní jazz, blues i groovy,“ řekl k výročí manažer klubu Jakub Lederer. Večer zahájila zpěvačka s medově sametovým hlasem Yvonne Sanchez. Následovala originální česko-slovenská skupina Vertigo. Pak už Jazz Dock roztančil rock’n’roll a blues v podání Charlie Slavík Revue, následovaný kapelou Jazz Dock House Band složenou speciálně pro tento slavnostní večer.

Šest na Pětce

U hudby ještě zůstaneme. Koncertní cyklus Šest na Pětce se konal v rámci Oslav Roku české hudby a výročí Bedřicha Smetany. Jeho poslední večer patřil Škampovu kvartetu. Konal se 12. prosince od 19 hodin v komunitním prostoru Smíchov. V podání kvarteta posluchači si posluchači užili Meditaci na staročeský chorál *Svatý Václave* od Josefa Suka, první Smetanův smyčcový kvartet e moll *Z mého života* a Dvořákův smyčcový kvartet G dur.

Škampovo kvarteto působí na české klasické hudební scéně již od roku 1989, kdy jej založili profesori pražské AMU Antonín Kohout a Milan Škampa, členové legendárního Smetanova kvarteta. Uskupení je držitelem první ceny v prestižní světové soutěži Charlese Hennena v holandském Heerlenu a zvláštní ceny Českého komorního spolku. Jeho členové vystupují kromě České republiky také v Evropě, Japonsku, Severní a Jižní Americe, Mexiku či Austrálii. Mezi členy souboru patří také houslistka Adéla Štajnochrová, která v Praze 5 bydlí, v komunitním centru učí hře na housle a podílí se na komunitním životě kolem evangelického kostela.

Umělecký ateliér v Košířích

Jen pár metrů od tramvajové zastávky Kotlářka byl v létě 2024 pro veřejnost otevřen ateliér manželů Věry a Vladimíra Janouškových. Manželé byli členy známé umělecké skupiny UB 12 z počátku šedesátých let. Jejich dům je místo s jedinečnou atmosférou klidu, ale i inspirace.

„Ateliér nemá být jen muzeem, ale též badatelnou a místem setkávání i prostorem pro tvůrčí rezidence,“ poznamenal při otevření Jan Skřivánek, šéfkurátor Musea Kampa. Právě toto muzeum na projektu s malou nadací spolupracuje. Konají se tu jak prohlídky, tak třeba v létě příměstský umělecký tábor pro děti.

Zrekonstruovaná budova se nachází na úpatí přírodní památky Skalka a v současnosti je považována za reprezentativní ukázkou bruselského stylu v architektuře. Dům v minulém století sloužil oběma významným osobnostem české umělecké scény jako zázemí pro jejich sochařskou tvorbu, v místní zahradě se dříve nacházela galerie pod širým nebem. Po manželově smrti na konci 90. let jej Věra Janoušková nechala přestavět k trvalému užívání a zahradu doplnila o několik monumentálních děl, původně určených do veřejného prostoru.

Spolek Hájovna

Do kulturních aktivit na území páté městské části přispívá pravidelně také spolek z pražských Cibulek, který pořádá kurzy, dílny a přednášky pro veřejnost, pracuje na komunitní zahradce, pěstuje čilý komunitní a kulturní život. Mimo jiné pořádal kurzy pro ukrajinské uprchlíky, neboť i v roce 2024 válka na Ukrajině bohužel pokračovala. Cibulecká Hájovna je jednou z mála zachovalých funkčních nemovitých památek z dob Leopolda Leonharda Thuna von Hohensteina.

V květnu 2024 spolek uspořádal promítání dokumentárního filmu o jednom z vůdců a symbolů pražského jara Alexandru Dubčekovi. Ve filmu *Všichni lidé budou bratři* se k tomuto stále živému symbolu vrací slovenský režisér Robert Kirchhoff a skládá příběh tváře Dubčeka: vizionáře a tajemníka, ideálního a skutečného, absolutního a relativního či elitního a lidového. Po projekci měla následovat diskuse u ohně, které se měl zúčastnit sociolog Fedor Gál a historik Michal Macháček.

Švandovo divadlo

Jedním z neznámějších divadel působících na Praze 5 i v roce 2024 zůstávala scéna s dávnou historií – Švandovo divadlo na Smíchově. V jeho studiové scéně se ve středu 27. března uskutečnila premiéra nového představení s názvem *Štyrský / Toyen / Heisler*.

Inscenace z pera oceňované dramatičky a režisérky Marty Kinské vypráví příběh tří významných představitelů české avantgardy – výtvarníka Jindřicha Štyrského, malířky Toyen a mladého židovského básníka Jindřicha Heislera. Děj se odehrává během jedné noci v předjaří roku 1942 v žižkovské garsonce, která se mění v prostor imaginace a snu, ale zůstává i bezpečným místem pro vzájemnou oporu, přátelství a jemný humor. Inscenace na základě faktů a dobových reálií vypráví příběh o lidech, kteří toho měli tolik společného, že se od sebe nemohli odloučit. Hra se vyznačuje mimo jiné hvězdným hereckým obsazením. Roli Štyrského ztvárňuje Jacob Erftemeijer, Toyen hraje Anežka Šťastná a do postavy Heislera se vžil Mark Kristián Hochman.

Momentka ze hry *Štyrský / Toyen / Heisler*

Noc kostelů

V červnu 2024 se konal velmi oblíbený kulturní festival známý jako Noc kostelů, tentokrát na téma srdce. V rámci tradiční akce byly kostely otevřeny pro všechny zájemce duchovního života, religiozity, ale také architektury a výtvarného umění. Na většině míst byl kromě prohlídky interiérů připraven i bohatý kulturní program.

Na území páté městské části se do akce zapojilo deset sakrálních objektů:

kostel Krista Spasitele, Grussova, Barrandov
modlitebna Církve bratrské, Záhorského, Barrandov
kostel sv. Filipa a Jakuba, Na Zlíčově, Hlubočepy
kostel sv. Vavřince, Vavřinecká, Jinonice
kaple Nanebevzetí Panny Marie, Podbělohorská, Košíře
kostel sv. Jana Nepomuckého, Nepomucká, Košíře
kostel Českobratrské církve evangelické, Bieblova, Smíchov
kostel Nejsvětější Trojice, U Trojice, Smíchov
kostel sv. Václava, nám. 14. října, Smíchov
modlitebna Církve adventistů sedmého dne, Peroutkova, Smíchov

Peníze na opravu varhan

Jednoho z těchto kostelů se týká i další příspěvek. Radní v roce 2024 schválili dar ve výši 47 000 Kč pro košířskou římskokatolickou farnost. Částka pokryje část nákladů na opravu havarijního stavu ovládnání zvonů. Funkcionalistický kostel, který navrhl architekt Jaroslav Čermák, je jednou z kulturních památek na území páté městské části. Byl postaven jako jeden z nemnoha našich chrámů za války, v roce 1942.

Sletový folklor v Národopisném muzeu

V červenci 2024 se v rámci XVII. všesokolského sletu uskutečnil v Praze 5 slavnostní průvod, který prošel Kinského zahradou k Národopisnému muzeu na úpatí petřínské stráně. Na průvod navazoval koncert šesti sokolských folklorních souborů na pódiu za Národopisným muzeem. Návštěvníkům se postupně představily soubory Cimbalová muzika Litera, Jiskra 58, Folklorní soubor Kordula, Soubor písní a tanců Josefa Vycpálka a muzika Rozmarýn, muzika Vycpálkovci, Národopisný soubor Formani, Ženská pěvecká skupina ODRA a cimbalová muzika Háj.

Národopisný soubor Formani se také představil při akci u letohrádku na Smíchově

Galerie Portheimka

Jedním z míst, kde lze na naší městské části navštívit výstavy výtvarného umění, je barokní letohrádek Portheimka. Také v roce 2024 se zde uskutečnilo několik výstav. V lednu je zahájila Malířská paleta Prahy 5.

Malířská paleta Prahy 5

Tématem se v roce 2024 stalo zvolání „Praha 5 – poznej svět!“ Výstava byla zahájena v historickém, bohatě zdobeném Reinerově sále. Doplněna byla také o workshop pro finalisty, který se konal v prvorepublikové Winternitzově vile. Děti ve věku 5 až 8 let, vystavující svá díla, pocházejí jak z naší městské části, tak z partnerských měst.

Spectacularare Art Show 2024

V březnu a dubnu byla v Portheimce k vidění například Spectacularare Art Show 2024. Multižánrový Festival Spectacularare propojil hudbu se zážitkem z vizuálně silných světelných instalací. Prostřednictvím skupinové výstavy byla propojena skupina čtyř současných autorů Dana Gregora, Petra Puffera, Richarda Loskota a Lukáše Dřevjaného.

Dan Gregor, autor prvních mappingů v prostředí ČR (jako součást uskupení Macula), posunul za pomoci hudebního producenta FLOEXe (Tomáš Dvořák) a dlouhodobého spolupracovníka Ondřeje Průchy svoji proslulou interaktivní instalaci *Netykavka*. Tato minimalistická interaktivní instalace reagující na pohyb, která je přímo inspirovaná dílem Anthony McCalla a jeho pracemi vytvářenými ze světelných paprsků, je ve své inovované podobě již v podstatě křehkým hudebním nástrojem, se kterým je možné si hrát a také na něj hrát.

Dlouholetý člen průkopnického vizuálního uskupení Lunchmeat, Lukáš Dřevjaný, dosáhl v interaktivní digitální světelné instalaci *Synchronik* podobnou estetiku jako Gregor ve své *Netykavce*, přesto jde díky použití laseru a zrcadlové plochy na stropě o zcela jiné technologické rozhraní.

Světloňoš Petr Pufler v barokním sále Portheimky ve své světelné etudě na téma věčnosti nekonečna, jednoty sebezničení a znovuzrození s mystickým názvem *Uroboros* symbolicky představuje cyklickou podstatu všech věcí a nekonečný návrat od konce k začátku.

Celé spodní patro Galerie Portheimka patřilo experimentální tvorbě Richarda Loskota. Ten se ve své umělecké tvorbě zabývá také zpracováním komplexních prostředí za využití audio vizuálních nástrojů. Díky použití divadelních lamp, zrcadel a principu odrazu světla vytváří pohlcující světelnou instalaci, která ukazuje, že světelná instalace se nemusí omezovat jen na tmu a na bílý paprsek světla, ale že naopak je světlo fenomén mnohem komplexnější.

Spectacularare Art Show 2024 ukázala, že na poli světelného designu, jenž se v galeriích příliš často nevystavuje, existuje v ČR celá řada autorů, jejichž tvorba snese srovnání se zahraniční tvorbou v této oblasti.

Spříznění volbou a Nová Hmota

V květnu až červenci 2024 bylo možné prohlédnout si v Portheimce výstavu umělkyň a umělců, kteří prošli AVU pod vedením M. Rittsteina a R. Franty. Výstava se jmenovala Spříznění volbou, a mohli jste na ní vidět například obrazy *Ohnivá dířka* nebo *Hra na schovávanou se sluncem*. Poté následovala výstava Nová hmota – díla od absolventů a studentů ateliéru J. Petrbocka, a asistentů M. Gerboce a P. Vaňouse. Tato druhá výstava skončila v září.

Michal Bačák v Portheimce

Říjen a listopad patřil v Galerii Portheimka dílům Michala Bačáka, který se zaměřuje na ručně kreslenou ilustraci. Jeho práce byly k vidění v přízemí letohrádku. Ve své profesní i volné tvorbě se zaměřuje na ručně kreslenou ilustraci a pro jeho rukopis je typická precizní práce s linií a detailem. S lehkostí mísí folklórní, přírodní i vědecko-fantastické motivy. Na výstavě ve smíchovské galerii poprvé vystaví své originální kresby, které sloužily jako námět mnoha realizací, ať už tiskových či v užitém designu.

Díla Michala Bačáka v Portheimce

V prvním patře byl instalován doprovodný výběr současného českého a slovenského designu. Skupinová výstava představila tvůrce mladé designérské generace a zaměřovala se na objekt a nábytek.

Galerie Barrandov

Zajímá výstava nazvaná bylo možné navštívit začátkem roku 2024 v Galerii Barrandov. Vystavena zde byla díla Jarmily Maršálové a Jitky Koláčkové, a to od ledna do konce února. Společná výstava dvou malířek, které jsou členkami sdružení Galerie výtvarníků, obsahovala obrazy plné barev a různých technik.

Jarmila Maršálová – maluje obrazy propojené textem. Původně pracovala jako sazečka písma v tiskárně. Později šila, pracovala s různými materiály, psala poezii a ilustrovala knihy. Před lety začala kreslit. Jen tak. Maluje i podle předlohy, chce svými obrazy něco sdělit.

Jitka Koláčková byla původní profesí zlatnicí. Malovat začala až později. Absolvovala několik kurzů. Nejraději maluje olejem a v každém barevném obraze najdete kousek jí samé.

VÝSTAVA
obrazů
JARMILA MARŠÁLOVÁ
JITKA KOLÁČKOVÁ
POSELSTVÍ BAREV
od 8.1.-29.2.2024

galerie
BARRANDOV

GALERIE BARRANDOV
V REMÍZKU 7/919
PRAHA 5 - HLUBOČEPY
otevírací doba
pondělí-pátek od 13-17.00

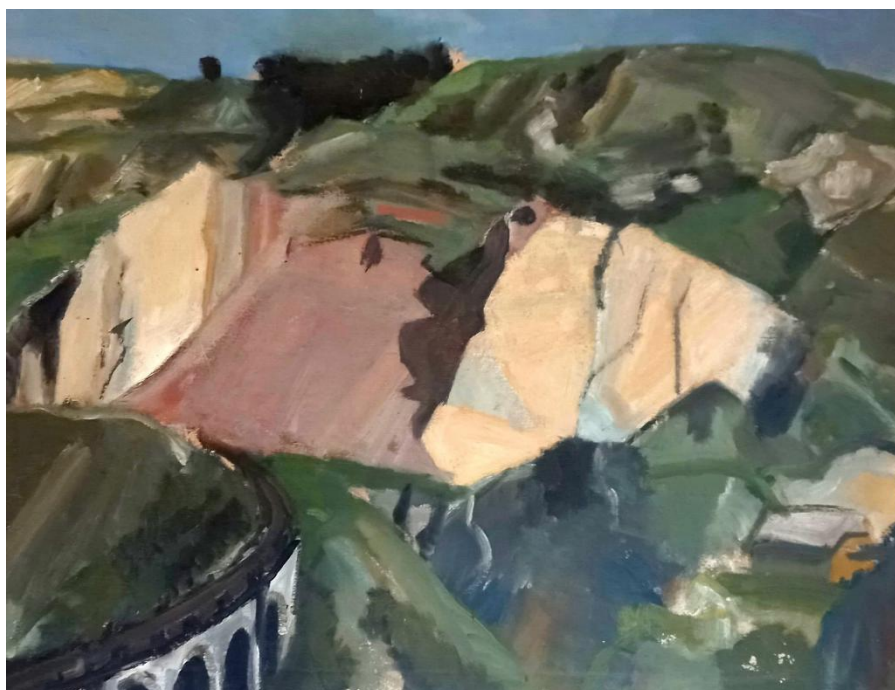
GALERIE
VÝTVARNÍKŮ

Vzpomínky v obrazech

Hlubočepský rodák a starousedlík, ale také výtvarník, grafik a malíř. To je Emanuel Maršík. Výstavu jeho díla nazvanou Vzpomínky v obrazech bylo možné zhlédnout v Komunitním centru Konírna od 3. do 30. října 2024.

Výtvarník Maršík se narodil v Hlubočepch za druhé světové války, v roce 1940, jako jediné dítě statkáře. Zde také vyrůstal, chodil do školy a prožíval mládí, stejně jako vzrušující okamžiky, kdy jej například tatínek na poli, kde nyní stojí paneláky, posadil na hřbet koníka, poplácal jej a koník malého kluka bezpečně dovezl dolů do Hlubočep až do stáje.

Ze všeho nejvíce jeho klukovské oči ale okouzily skály, kamenná klouzačka, jezírko a průrvy mezi skalami, ve kterých se odehrávaly klukovské hry a dětské boje. Když zemřel někdo ze sousedů, tak smuteční průvod pomalu stoupal úvozem ke hřbitovu, kde se opět otevřelo panorama Hlubočep se skalami, s kouřícími komíny továren a vápenek. To vše se, jak vedoucí KC Konírna a KC Louka Šárce Pavličové prozradila paní Miluše, manželka Emanuela Maršíka, vtisklo do podvědomí malého kluka, který ač nebyl pionýrem, byl pro své nadání přijat do výtvarného kroužku Domu pionýrů a mládeže v Karlíně, kde svůj talent začal rozvíjet.

Jedno z děl Emanuela Maršíka

Po základní škole se dostal do výtvarné školy na Vinohradech na Hollarově náměstí, kterou v roce 1959 ukončil maturitou. Tehdy začala být láska a náklonnost k

Hlubočepům znatelná na mnoha obrazech. Po vojně Maršík nastoupil do Československé televize coby grafik-výtvarník a určitě by měl co vyprávět – v České televizi pro různé redakce totiž pracoval úctyhodných 37 let.

Všeho moc škodí

Pochopitelně výstav a kulturních akcí mohli občané na páté městské části navštívit celou řadu. Kromě známých galerií se vystavovalo i na místech, kde by to možná nikdo nečekal – v prostorách nemocničních zařízení. K těm patřila v roce 2024 také výstava Josefa Pařenici – Všeho moc škodí, představená v lednu až květnu na chodbách budovy ředitelství FN v Motole. Cílem této výstavy nebylo jen umělecky zaujmout, ale také vzdělávat a chránit lidské zdraví.

Ochutnávka z výstavy Josefa Pařenici

Společnost se často setkává s jevy, které postupně narůstají a začíná vznikat problém. Ne u všech a ne všude. Kofein tu s námi je již dlouho a pití čaje nebo kávy má u nás bez nadsázky kulturní tradici. Kavárny se staly symbolem společenského a kulturního života již v 19. století. V Česku se fenomén čajoven zrodil po sametové revoluci v roce 1989.

Pití kávy a čaje v přiměřeném množství s sebou přináší i benefity. V řadě povolání s nároky na pozornost a výdrž během nočních služeb je kofein téměř nezbytný... Nicméně... dětský organismus je vůči působení kofeinu výrazně citlivější a riziko negativních účinků vyšší. K tomu se připojuje často vysoký obsah cukru v těchto nápojích s rizikem obezity a diabetes. Marketing nápojů je obdivuhodně propracován, příběhy některých značek jsou legendární a mnoho obalů je de facto uměleckým dílem.

Výstava plastik s obaly od nápojů upozorňuje na problém, který se vynořuje. Žádná z plastik se nesnaží dehonestovat kteroukoliv značku nápojů. Ne všechny užití plechovky jsou od nápojů obsahujících kofein či cukr. Jejich výběr byl ovlivněn estetickým vyzněním, především barevností. Výrobci nápojů s vysokým obsahem kofeinu na obalech dle zákona upozorňují na nevhodnost pro děti, mladistvé a těhotné. Žádná z plastik není primárně zamýšlena jako reklamní sdělení. Nenabádá ke konzumaci nápojů zde zobrazených či rizikovému chování v některých reklamách.

Josef Pařenica (1969) je jihlavský ambulantní psychiatr. Vystudoval psychologii na FF MU v Brně a medicínu na 3. LF UK. Studium psychologie zakončil diplomovou prací s názvem *Psychologie v reklamě*. Na začátku tisíciletí působil ve *Zdravotnických novinách*. Účastnil se i marketingových výzkumů.

Zažijte město jinak

Sousedské slavnosti Zažít město jinak se v roce 2024 uskutečnily již podevatenácté. Tentokrát byla hlavním dnem sobota 21. září a znovu se významně zapojila i Praha 5. Lokální akce zastřešovalo společné motto „Zpomal“, vybízející k zastavení, ale také k poklábosení se známými, poznání nových sousedů, občerstvení se a užívání si zábavy. Děti zase mohly zjistit, jaké to je, když ulice patří jim, a nikoliv automobilům. To vše bylo možné zažít i na osmi místech v Praze 5. Na Arbesově náměstí se představoval spolek Smíchov žije, akce proběhla i v Jinonicích v areálu Fakulty sociálních věd UK nebo v parku ve Waltrovce. Všude bylo dobré jídlo a pití a také zajímavý program. Slavnosti byla zasvěcena také ulice U Okrouhlíku a sousedskou pospolitost bylo možné si vychutnat i na Farkáně či v Hlubočepech u vstupu do Prokopského údolí. Spolek Jinonice zase zval do Karlštejnské ulice na kino Kavalírka.

„Velmi si vážím zdejších spolků a dobrovolníků, kteří se do akce Zažít město jinak tradičně zapojují. Pouliční festival sblížuje sousedy a inspiruje je k dočasnému sdílení veřejného prostoru. Cílem je také oživení ulic a náměstí, při němž se nekladou meze kreativitě a veřejný prostor se na chvíli stává živým organismem uprostřed velkoměsta,“ řekl v příležitosti této akce radní pro životní prostředí a veřejný prostor Prahy 5 Milan Vrkoč.

Jedním ze spolků, který pravidelně chystá přednášky a různé kulturní akce, je velmi aktivní parta na čele s Alenkou Lehnerovou. Společně se starají o Malostranský hřbitov.

Spolek Malostranský hřbitov

Tento spolek v roce 2024 uspořádal několik zajímavých akcí. Mimo jiné se jednalo o vzpomínkové akce, v lednu na Josefínu Duškovou, jednu z nejslavnějších zpěvaček své doby (žila 1754–1824), v dubnu bylo připomenuto jméno smíchovského spisovatele Jakuba Arbesa. V květnu se konaly již pravidelné Májové slavnosti na Malostranském hřbitově, tentokrát již 15. ročník. Na akci také proběhl křest nejnovější publikace o hřbitově, tentokrát zaměřené na téma železnice. Po křtu následovala komentovaná vycházka s průvodci, včetně prohlídky přilehlého kostela Nejsvětější Trojice. Na konec září si spolek připravil svatováclavskou komentovanou vycházku po Malostranském hřbitově.

Momentka z Malostranského hřbitova na Smíchově

Malostranským hřbitovem se s kulturou na naší městské části v roce 2024 rozloučíme. A zaměříme se na další významnou oblast života místních obyvatel.

Sociální problematika

V této kapitole si přiblížíme oblasti související se sociální problematikou. Rozhodování městské části s ní spojené, zejména se zaměřením na pomoc dětem a seniorům, stejně jako jiným potřebným lidem. Na území městské části působí řada organizací, které se touto problematikou zabývají, ať už spadají přímo pod městskou část, nebo nikoliv. Je zde také řada objektů, v nichž se tyto aktivity realizují. Ale děje se tak i v terénu.

Pro podporu těchto oblastí existuje rozpočtová kapitola, která spojuje sociální věci a zdravotnictví. Upravený rozpočet pro rok 2024 počítal s výdaji na tuto pátou kapitolu v celkové výši 74 milionů Kč. Čerpán byl nakonec ve výši necelých 69 milionů Kč; z této částky činily běžné výdaje 65 milionů Kč, kapitálové výdaje 2 miliony Kč a dotace necelé 2 miliony Kč. Tyto prostředky byly použity v rámci několika odborů, a to Oboru přípravy a realizace investic, ale zejména Odboru sociální problematiky.

U prvního odboru se jednalo o čerpání kapitálových výdajů například na rekonstrukci a přístavbu projektu Na Doubkové (přes 200 000 Kč), na projekt přestavby bývalé trafostanice Na Habrové (téměř 800 000 Kč) nebo na rekonstrukci zahrady Na Hřebenkách (asi 370 000 Kč).

V rámci Odboru sociální problematiky bylo čerpáno 67 milionů Kč, přičemž tzv. běžné výdaje zahrnovaly například téměř 400 000 Kč na projekt Člověk v tísní – Děti patří domů. Téměř 100 000 Kč šlo na Pohádkový les, 45 000 Kč na Den seniorů (divadlo), ale patří sem hudební vystoupení The Tap Tap (zhruba 133 000 Kč), různé dílny, vstupy aj.

Pokud jde o dotace a finanční dary, vyplacen byl dar Nemocnici Milosrdných sester sv. K. Boromejského ve výši 50 000 Kč, dotace Lince bezpečí ve výši 30 000 Kč, dotace Zdravotnímu klaunovi ve výši 50 000 Kč nebo dotace organizaci Elpida ve výši 100 000 Kč.

Největší finanční náklady si vyžádal provoz Centra sociální a ošetrovatelské pomoci Praha 5 (CSOP), a to ve výši téměř 34 milionů Kč. Aktivitám tohoto centra nyní věnujeme několik odstavců.

CSOP Praha 5

Centrum sociální a ošetrovatelské pomoci provozuje terénní pečovatelskou službu, stejně jako domy a byty s pečovatelskou službou, Dům sociálních služeb

s odlehčovacím pobytovým zařízením, wellness centra pro seniory a dětské skupiny. Provozuje také Komunitní centra Prádelna, Louka a Konírna, která nabízejí komunitní, kulturní, společenské, vzdělávací, umělecké a sportovní aktivity napříč generacemi.

Veškeré programy komunitních center podporují aktivizaci, účast na plnohodnotném společenském životě, navazování vztahů a přátelství a bojují proti osamocení nebo předsudkům stáří. Podporují celoživotní vzdělávání, zdravý životní styl nebo aktivní využívání volného času.

Podílejí se také na organizaci dobrovolnické pomoci. *„Máme již velmi dobré zkušenosti s výpomocí dobrovolníků ze společností a firem, které mají vztah k Praze 5 nebo zde přímo sídlí,“* uvedla ředitelka CSOP Helena Volechová s tím, že k těmto dobrovolníkům se nově připojí další, z osvědčeného mezigeneračního a dobrovolnického centra TOTEM.

Dobrovolníci jsou v rámci CSOP významnými pomocníky nejen v komunitních centrech, ale rovněž v domě sociálních služeb s odlehčovací pobytovou službou, v domech s klasickou pečovatelskou službou a také v dětských skupinách Hřebenka. Lidé se tak mohou připojit k těm, kteří již pomáhají v rámci firemního dobrovolnictví. To podle Heleny Volechové hraje významnou roli především v provozu komunitního centra Prádelna – pomoc se týká nejen samotných aktivit centra, ale také například údržby či zlepšování prostor a vybavení.

Nejvýznamnějším partnerem je v tomto směru již řadu let společnost Pivovary Staropramen. Kromě produktové podpory a partnerství v řadě akcí představuje každoroční vrchol spolupráce akce Dny, kdy pomáháme. Vždy na podzim dobrovolníci z řad zaměstnanců Staropramenu vymění svoje pracovní stoly za montérky a vymalují, opraví vše potřebné, smontují a nainstalují nové vybavení, zrevidují freeshop a vykonají další spoustu užitečné práce.

Od roku 2023 navíc spolupracuje komunitní centrum Prádelna podobným způsobem i s dalšími dobrovolníky – zaměstnanci České spořitelny, a to v rámci projektu Den jinak. *„Lidé ze spořitelny nám pomohli v komunitním centru Prádelna vybudovat reuse centrum, upravili zeleň u příjezdové cesty k centru a v dětských skupinách Hřebenka pomohli s venkovními opravami objektu,“* dodává paní ředitelka Volechová.

Kapacitu pobytových zařízení pro seniory se navíc podařilo navýšit, a to dokončením stavby Domu s pečovatelskou službou Michnovka v Hlubočepěch, hned vedle Raudnitzova domu.

Otevření Michnovky

Úspěšnou kolaudací prošla v listopadu 2024 novostavba v Hlubočepích, kde vzniklo celkem 19 bytů zvláštního určení pro seniory a tělesně či jinak zdravotně postižené. Vedle Domu s pečovatelskou službou najde v Michnovce prostory také komunitní centrum. Výstavba objektu trvala dva roky a městskou část Praha 5 tato investiční akce přišla na téměř 109 milionů korun.

Dům s pečovatelskou službou Michnovka

„Stávající kapacita Raudnitzova domu přestala potřebám našich občanů dostačovat. Ve věkové struktuře obyvatel naší městské části narůstá podíl seniorů a stoupá i poptávka po tomto typu podporovaného bydlení. Proto se radnice pustila do výstavby nového domu s pečovatelskou službou,“ uvedla při slavnostní kolaudaci starostka Radka Šimková.

Starostka Radka Šimková (zcela vlevo) při otevření DPS Michnovka

„Ať už chceme, nebo ne, všichni jednoho dne budeme staří. Podle demografické studie budeme mít na Praze 5 každý rok o 300 seniorů víc. Proto mám velkou radost, že se podařilo dokončit nový Dům s pečovatelskou službou Michnovka, který již brzy přivítá své klienty,“ doplnila místostarostka pro sociální oblast Monika Shaw Salajová (SEN 21).

Nový třípodlažní objekt při spojnici Hlubočepské ulice a Na Srpečku vyprojektoval ateliér A.D.N.S. pod vedením architekta Martina Němce. Zahrnuje 18 standardních bytových jednotek o velikosti 1+kk, jeden byt je 2+kk. Všechny jednotky dlouhodobého ubytování mají lodžie orientované na jih či západ. Součástí vybavení je vždy koupelna a vestavěná kuchyňská linka. V prvním podlaží se kromě bytů nachází také společenská místnost pro obyvatele domu, dílna a tělocvična, nad níž je umístěna pobytová terasa. Interiéry společných prostor jsou vesměs ztvárněny s využitím pohledového betonu, což domu dodává moderní ráz. Zhotovitelem stavby byla firma POZIMOS.

Potravinová banka

Nová výdejna potravin provozovaná v rámci Potravinové banky pro Prahu a Středočeský kraj zahájila svou činnost v březnu 2024. Doporučení k bezplatnému výdeji potravin vydává radnice Prahy 5. Na uvedení projektu v život se podílelo také zdejší Centrum sociální a ošetrovatelské pomoci.

Klienti - typicky matky samoživitelky, senioři případně lidé s handicapem - si mohli potraviny vyzvednout ve smíchovském Komunitním centru Louka, a to každý čtvrtek

mezi 9. a 12. hodinou. Zatímco seniorům v nouzi vydá potřebné doporučení radniční Oddělení sociální péče a rozvoje sociálních služeb, rodiny s dětmi jej získají na Oddělení sociálně-právní ochrany dětí.

Potravinová banka do svých skladů sváží z potravinových řetězců potraviny, které třídí, eviduje a poté vydává organizacím pečujícím o spoluobčany v nouzi. Pomáhá ale také potravinovými balíčky určenými jednotlivcům. Největší zájem je hlavně o trvanlivé potraviny, tedy o masové konzervy a paštiky, cukr, olej, těstoviny, rýži.

Výdejna v Praze 5 je již celkově pátou na území hlavního města. Praha 5 přitom s Potravinovou bankou pro Prahu a Středočeský kraj spolupracuje dlouhodobě – tradicí se stává například každoroční mikulášská sbírka, další ze sociálních projektů.

Kuchařky bez domova

Po necelých dvou letech se v lednu 2024 opět poblíž Anděla otevřel sociální podnik Kuchařky bez domova. Kolektiv žen z organizace Jako doma, která vede bistro pár kroků od tramvajové zastávky U Zvonu, totiž kvůli ekonomické krizi dočasně omezil služby. Soustředil se pouze na cateringy. Vnitřní proměna a hledání cest vyústilo podle Olgy Pek, jedné ze zakladatelek, v koncept veganského lahůdkářství. Čistě rostlinně podnik vaří už od samého začátku a snaží se být udržitelný a ohleduplný k planetě.

Kuchařky týdně zpracují 50 až 120 kilogramů potravin, které by se jinak zbytečně vyhodily, jde hlavně o zeleninu a ovoce z řetězců a od farmářů. Dalším plodem krize byl podle Pek projekt Akademie Kuchařek bez domova, který financuje Evropská unie a díky němuž podnik už tři měsíce zaměstnával pět nových žen. Kuchařky bez domova tak v současnosti zaměstnávají jedenáct žen, například ty, které žily v dětském domově nebo trpí chronickou nemocí či jsou romské národnosti. Kulinářství čili kulaté lahůdkářství Kuchařek bez domova sídlí v ulici Brožíkova 6.

Poradna CSOP

Poradnu pro neformálně pečující spustila od 1. září 2024 terénní pečovatelská služba CSOP. Bezplatná konzultace se sociálními pracovníci a koordinátorkami byla od té doby možná ve středu od 13.00 do 16.30, a to na všech třech pracovištích pečovatelské služby: tedy na Smíchově (náměstí 14. října 802/11), na Barrandově (Krškova 807/21 – Poliklinika Barrandov) a v Plzeňské ulici (Plzeňská 174 – vila Áda).

Poradenství je určeno těm, kteří se připravují na péči o blízkého nebo o něj již pečují. Pracovnice v uvedených střediscích mohly pomoci s orientací ve zdravotnických a sociálních službách (domácí zdravotní péče, pečovatelská služba, osobní asistence, odlehčovací a pobytové služby), s podáním žádostí o příspěvek na péči, na mobilitu a také s žádostí o průkaz ZTP/P. Samozřejmě radily rovněž ohledně finanční pomoci, například pokud jde o sociální dávky.

Výlet do Brandýsa

V roce 2024 radnice podporovala i různé akce pro seniory. Například Odbor sociální problematiky a prevence kriminality ÚMČ Praha 5 uspořádal v květnu 2024 výlet pro seniory autobusem do Brandýsa nad Labem a do Staré Boleslavi. Účastníci si prohlédli císařský a královský zámek Brandýs nad Labem, jenž patří mezi významné renesanční památky Čech. Býval letním a loveckým zámek panovníků a v průběhu pěti staletí jej navštívili všichni císaři habsburské dynastie. Posledním majitelem brandýského zámku byl až do roku 1918 poslední český král Karel I. Rakouský. Ve Staré Boleslavi na místě přemyslovského hradiště navštívili účastníci zájezdu kostely, které upomínají na sv. Václava a uchovávají Palladium země české, jež je tradičně spojováno se zvláštní ochranou nad českými zeměmi.

Představení pro seniory

Dne 26. září uspořádala městská část dotované divadelní představení pro seniory ve Švandově divadle. Senioři si mohli vyzvednout lístky zdarma na radnici. Hrál se divadelní představení *Kabaret Winton*, odkazující na příběh jednoho z židovských dětí, které v čase nacistické okupace zachránil Nicholas Winton.

Třebaže první minuty představení v atmosféře hysterického křepčení silvestrovské oslavy roku 1938 působí trochu znepokojivě, jak čas ubíhá, dostáváte se do obrazu. Grandhotel Šroubek se stává svědkem měnící se doby. Tu reprezentuje židovská rodina Weissových. Otec ztratil práci, strýci chtějí sebrat firmu, mračna se stahují, všichni se ale snaží předstírat kvůli malé Ester. Pro ni je všechno jen hrou. Zatímco mladý Angličan Winton se spolupracovníky vypravují první vlaky, maminka se musí rozhodnout, jestli v něm pošle i Ester.

Druhá část hry (bez přestávky) už není tak intenzivní. 50 let udělalo své. Hrdinka hledá svou minulost, ale staré domy už nestojí, lidé už nežijí. Jen kabaretiér, co se otáčel tak, jak vítr zrovna vanul, přežil všechno. V divácích pak cestou domů hlodá,

jaká obrovská proměna se stala s tou holčičkou, co doma drandila na kole, a co všechno si prožila v mezičase.

Momentka ze hry *Kabaret Winton*

Old's cool fest

Ve dnech 25. a 26. září 2024 uspořádala organizace Elpida ve své pobočce v ulici Na Bělidle (Smíchov) festival, na kterém se podíleli zástupci několika generací společně bojující proti osamocení. Program nabízel například mezigenerační kvíz, potisk trička, besedu o mezigeneračním porozumění nebo objevení tajemství přilehlé ulice. Chybět nemohla ani vernisáž, výměna knih i kyttek, dobrá hudba a pletení. Součástí festivalu byl také den otevřených dveří centra Elpida, kde mají pro všechny zájemce nad 55 let pestrou nabídku kurzů, tvůrčích dílen, pohybových lekcí, ale i přednášek a spoustu kulturního i komunitního programu. Senioři si mohou v centru vyzkoušet i roli lektora nebo organizátora aktivit.

Vedle zmíněných organizací se do pomoci chudým a programům pro seniory zapojily také farnosti se sídlem na městské části Praha 5. Velmi aktivní je Komunitní centrum při kostelu Krista Spasitele na Barrandově, ale také smíchovské nebo košířské farní společenství.

Kriminalita a bezpečnost

V této kapitole si přiblížíme oblast bezpečnosti a některé kriminální případy, které se na území naší městské části v roce 2024 odehrály. V listopadu se na radnici uskutečnilo pokračování fóra zaměřeného na bezpečnostní situaci v městské části. Jednalo se o otevřené setkání pro veřejnost, kde se diskutovaly aktuální problémy a jejich řešení. V témže měsíci došlo k ocenění složek IZS, kdy MČ Praha 5 udělila Záslužné medaile Prahy 5 policistům a záchranářům jako ocenění jejich práce a přínosu pro bezpečnost zdejších občanů.

Ocenění policistům a záchranářům

Policisté a záchranáři z Prahy 5 si uznání zasloužili za vzorné plnění svých služebních povinností nebo za mimořádné činy, kterými se vyznamenali. Mezi oceněnými nechyběl například člen záchranného týmu USAR, letecký záchranář, policista zajišťující pořádek v centrální části Smíchova, vyšetřovatelka majetkové trestné činnosti, operátorka zdravotního dispečinku, zdravotnický záchranář pomáhající pacientům již téměř tři desetiletí nebo jeden z nejzkušenějších řidičů hasičské techniky v rámci celé Prahy.

„Záslužné medaile Prahy 5 jsou symbolickým poděkováním za enormní nasazení, s kterým policisté a záchranáři pomáhají našim občanům. Málokdo si umí představit míru rizika, kterou při tom podstupují. Jejich práce je v každodenním shonu zdánlivě neviditelná, ale o to výrazněji se projeví v momentech, kdy nás zasáhnou mimořádné události, jako byly třeba nedávné zářijové povodně,“ konstatovala starostka Radka Šimková.

Záslužné medaile MČ Praha 5 za rok 2024 obdrželi:

Městská policie Praha 5

zlatá medaile:

inspektor Petr Třešňák

stříbrná medaile:

zástupce ředitele Bc. Pavel Zapletal

inspektor Ing. Martin Holub

HZS hl. m. Prahy

stříbrná medaile:

nprap. Karel Křepelka

pprap. Jiří Čapek
nprap. Bc. Petr Žďárský

OŘ Policie Praha II
stříbrná medaile:
nprap. Petr Beneš
npor. Mgr. František Bureš
Mjr. Bc. Hana Jenešová

ZZS hl. m. Prahy
stříbrná medaile:
Mgr. Marie Stránská
Jakub Pokorný
Ivan Šťastný

Starostka při udělování ocenění jednomu z policistů

Na páté městské části to policisté i záchranáři nemají snadné, a to zejména s ohledem na vysokou koncentraci drogově závislých, zejména v okolí křižovatky u Anděla, ale též v dalších lokalitách, včetně sídliště Barrandova, kam se uchylují lidé bez domova a lidé, kteří bojují s drogovou závislostí. O situace v rozhovoru pro časopis Pětka v roce 2024 promluvil i ředitel městské policie pro Prahu 5 Zdeněk Hejda.

Úryvky z rozhovoru se Zdeňkem Hejnou, ředitelem městské policie v Praze 5

„Situace rozhodně není tak zlá, jak ji líčí některá média. V Praze 5 neexistují sociálně vyloučené lokality. Je mi jasné, že vás zajímá hlavně Anděl, který je mediálně propírán častěji než jiná místa, ale skutečnost je taková, že ani tam není primárně nebezpečno. Druhou věcí je pochopitelně to, co bychom mohli nazvat uličním komfortem. Mám na mysli značný výskyt sociálně nepřizpůsobivých osob. Tady už tolik optimistický nejsem – situace nemá jednoduché řešení v podobě policejního zákroku.

...

Žádná sláva to není. V Praze 5 troše chybí zhruba dvacet procent strážníků do plného stavu. Přesto – a teď sobě a kolegům trochu načechrám peří – stabilně patříme ve vymáhání veřejného pořádku mezi ty úplně nejlepší v rámci celé Prahy. A to každý měsíc řešíme průměrně zhruba osm tisíc přestupků.

Zdeňek Hejna, ředitel MP na Praze 5

...

Jde většinou o takové to klasické porušování vyhlášek čili kouření na zastávkách, pití alkoholu, kde se to nesmí, rušení nočního klidu, drobné krádeže, které ještě nespadají pod definici

trestného činu... Nesmíte ale zapomínat na skutečnost, že městská policie také řeší dopravu, zejména špatné parkování apod.

Aby to však nevypadalo, že jenom postihujeme přestupce. Máme kvalitní osvětové projekty a také často pomáháme tam, kde nikdo jiný nepomůže.“

...

Bezpečnost a protidrogová politika: Radnice aktivně pracovala na zlepšování bezpečnosti. V rámci protidrogové politiky byl schválen akční plán na rok 2024, který navazoval na předchozí období a řešil prevenci i reakci na drogovou problematiku v MČ.

Každá třetí rodina v ČR se za život setká s nějakým druhem závislosti – závislostí na alkoholu či jiných psychoaktivních látkách nebo s formou nelátkové závislosti, jakou je například patologické hráčství (gambling). Je to onemocnění jako kterékoliv jiné, které ničí šťastné životy a také zdraví.

Ohledně problematiky drogově závislých došlo v roce 2024 k setkání starostky páté městské části se specialistou v této oblasti Pavlem Bémem. Debatovali spolu o tom, jak řešit situaci na Praze 5, kolik by mělo vzniknout v celé metropoli kontaktních míst pro závislé a jaká je česká drogová scéna. Drogově závislí lidé trápí Prahu 5 dlouhodobě. Nejenže po sobě zanechávají infekční materiál, ale svým chováním vzbuzují strach u občanů. Radnice v roce 2024 usilovala o to, aby hlavní město navýšilo počet kontaktních center. A zároveň, aby ale nesídlila v páté městské části, kde už jedno máme. Paní starostka v rozhovoru mimo jiné uvedla:

„Na Praze 5 máme problém hlavně v tom, že se nám tu koncentrují drogově závislí lidé z celé metropole, protože jsou v celé Praze už jen dvě nízkoprahová kontaktní centra včetně toho u nás. Naše kontaktní centrum je proto velmi přetížené a samozřejmě to způsobuje problémy. Je zapotřebí komplexní řešení, pouhá represe nepomáhá. V okamžiku, kdy se zvýší počet policistů na Andělu, drogově závislí lidé nezmizí, ale jenom se posouvají do dalších částí, což se nám ukazuje na Barrandově a v okolních částech. Právě proto musí vzniknout nízkoprahová centra i v jiných částech metropole, aby se drogově závislí rozptýlili a neshromažďovali se převážně u nás na Praze 5.“

Současně starostka informovalo o terénních pracovnících zaměřených na tuto oblast, kteří budou na Praze 5 fungovat.

„Vyčlenili jsme na tuto službu z rezerv rozpočtu městské části půl milionu korun s tím, že uvidíme, jak to bude fungovat. Nyní se tvoří zadávací podmínky. Chtěli bychom, aby byli přítomni v parcích, aby procházeli místy s výskytem těchto osob a dali občanům pocit, že je tam

někdo, kdo jim pomůže konflikt s uživateli drog vyřešit. Není to klasická ostraha, která chodí se zbraní, to by konflikt ještě více eskalovalo. Od března a dubna bychom chtěli tuto činnost zahájit. Služba se bude na Praze 5 pohybovat podle potřeb a mít na starosti například dva parky, bude pracovat podle aktuální situace. Budu jednat také s Ministerstvem vnitra, které má na toto vyčleněny speciální dotační programy. Praha 5 tyto služby doplňuje pro celou metropoli a bylo by dobré, kdybychom na to nějaké peníze dostali.“

S drogovou závislostí jdou pochopitelně ruku v ruce krádeže a jiné formy trestných činů. Jaká bylo v tomto ohledu situace na páté městské části, odhalila v roce 2024 tehdy zveřejněná statistika.

Statistika krádeží

Podle té nastal značný meziroční pokles případů, pokud šlo o vloupání. Příznivá čísla nicméně vylepšila skutečnost, že údaje vycházely ze společných počtů pro MČ Praha 2 a 5, které tvoří jednotný policejní obvod Praha II.

Zatímco v roce 2023 Policie ČR evidovala vloupání ve zmíněném obvodu v počtu 204 případů, v roce 2024 to bylo o 55 případů méně. „*Praha 5 patří ve srovnání s ostatními částmi metropole k těm bezpečnějším,*“ sdělil Pětce Jan Daněk, vedoucí tiskového oddělení pražské policejní správy.

Nejčastějším lákadlem pro zloděje jsou podle statistik rodinné domy. Vzniklé škody z takto provedených vloupání přesáhly 237 milionů korun. Statistika zároveň potvrdila, že v roce 2024 výrazněji nevzrostl počet vloupání v bytech.

Data přitom potvrzují dlouhodobý trend profesionalizace zlodějů. Zatímco dříve se amatérští zloději pouštěli do častějších menších výprav, dnes začínají být více aktivní profesionální organizované party, které „*jdou najisto*“, a tím pádem způsobí i vyšší škodu. „*Majitelé tak musí věnovat zabezpečení mnohem větší pozornost, protože vybaveného a zkušeného zloděje už obyčejným zámkem nezastaví,*“ řekl Petr Neuvirt, obchodní ředitel společnosti Tokoz, která se už více než 100 let věnuje výrobě zámků a zabezpečovacích systémů.

U rodinných domů často pokulhává především zabezpečení všech přístupových cest. Zatímco vchodové dveře majitelé vybaví kvalitní certifikovanou zámkovou vložkou, boční vchody, garáže a sklepy zaostávají. Většina zlodějů přitom míří právě sem.

Jestliže s domácíma „*vykrádačkama*“ to v roce 2024 nebylo tak zlé, některé krádeže aut kriminalisty udivily. Ať už svou bizarností, nebo naopak mírou propracovanosti.

Uloupené vozidlo taxislužby

Zmíněný bizarní případ řešili místní kriminalisté od začátku dubna 2024. Odehrál se v ulici K Barrandovu, kde si obviněný muž zastavil řidiče taxislužby. Ten v domnění, že jde o zákazníka, který si jej objednal prostřednictvím aplikace, zastavil. Domnělý zákazník nastoupil a sedl si na zadní sedačky. Záhy však řidič zjistil, že to není ten pravý, a chtěl, aby muž vozidlo opustil. Se zlou se však potázal a navíc ho „zákazník“ fyzicky napadl a chytil do kravaty. Řidič z obavy o své zdraví se ze sevření uvolnil a z vozidla raději vystoupil. Útočník přesedl na sedadlo řidiče a s vozidlem ujel. Daleko však nedojel. Na nedalekém sídlišti na Barrandově nezvládl řízení a na kruhovém objezdu havaroval. Poté z místa nehody utekl.

V rámci prověřování celého případu získali kriminalisté v průběhu několika měsíců poznatky, která je přivedli na stopu podezřelého a koncem července ho přímo na ulici zadrželi. Sedmadvacetiletý muž byl obviněn z trestného činu loupeže, za což mu v případě odsouzení hrozí až desetiletý trest odnětí svobody.

„Za posledních deset let takovou sérii krádeží nepamatujeme“

Na konci prvního čtvrtletí roku 2024 pražští kriminalisté zaznamenali markantní růst krádeží a pokusů o krádež sportovních užitkových vozidel značky Lexus a Toyota. Největší počet vozidel bylo odcizeno nebo při pokusu o krádež poškozeno v pražských Modřanech a na Barrandově. V drtivé většině se jednalo o zánovní vozidla, jejichž stáří nepřekročilo dva roky a cena se pohybovala těsně pod hranicí jednoho milionu korun.

V souvislosti s tímto nárůstem se kriminalisté z druhého oddělení obecné kriminality Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy okamžitě zaměřili na tyto krádeže a pátrání po pachatelích. Během pár měsíců se jim díky dobré operativně pátrací činnosti podařilo rozkrýt organizovanou skupinu, která pocházela ze zahraničí.

Kriminalisté zjistili, že cizinci vždy přijeli do hlavního města svým vozidlem, následně si vyhlédli automobil SUV jedné ze dvou značek, na která se zaměřovali. Pomocí speciálně upraveného elektronického zařízení odcizili vytipované vozidlo a odstavili ho v některé z okolních ulic. Na místě ještě z vozidla demontovali elektronické zařízení, jenž je standardně do těchto automobilů instalováno přímo výrobcem a slouží pouze jeho majiteli k lokalizaci a vyhledání vozidla.

Na místo se vždy druhý den vrátili, kdy jeden z mužů řídil odcizené vozidlo a druhý muž mu dělal tzv. doprovod až do jejich vlasti. Při opakovaných „návštěvách“ Prahy byli schopni v jeden den odcizit (či se o to pokusit) i několik vozidel a pak je postupně ze země vyvezli. Kriminalistům se podařilo v polovině července dvojici mužů zadržet přímo při krádeži vozidla, do kterého se den před tím vloupali a převezli jej nedaleko od místa krádeže. Při zadržení u nich policisté našli speciálně upravené zařízení sloužící k překonání řídicích jednotek, díky němuž dokázali vozidlo nastartovat.

Kriminalisté pětatřicetiletému a šestačtyřicetiletému cizinci sdělili podezření z krádeží a několika pokusů o krádež. Celkem se jedná o sedmáct vozidel v hodnotě převyšující patnáct milionů korun. Ani jeden ze zadržených se při výslechu k obvinění nevyjádřil a odmítli spolupracovat. Kriminalisté po celou dobu v rámci mezinárodně právní spolupráce komunikovali se státními orgány země, odkud oba podezřelí pocházejí a kam všechna odcizená vozidla vyváželi.

Dvojici mužů policisté sdělili podezření z trestného činu krádež, kdy jim v případě odsouzení hrozí trest odnětí svobody v délce až deseti let.

Odcizením kabelu

Některé krádeže mohou být velmi neblahé následky. O tom se v červenci roku 2024 přesvědčili cestující železniční dopravy. Kriminalisté v časných ranních hodinách 24. července přijali oznámení o poruše zabezpečovacího zařízení, a to z důvodu odcizení kabelu. Technický pracovník na místě zjistil, že někdo ze země vyhrabal, následně vytrhl a uříznul zabezpečovací kabel, čímž došlo k přerušení toku elektrického proudu směřujícího do výhybky a ke znemožnění jízdy vlaků v obou směrech. Tato závada zapříčinila zastavení provozu mezi Vyšehradem a Smíchovským nádražím. Vzhledem k tomu, že k přerušení došlo v ranní vlakové špičce, tato závada zasáhla jak Prahu, tak i část provozu ve Středočeském kraji.

Policisté z Místního oddělení Smíchov okamžitě vyrazili na místo a v přilehlém parku u Smíchovského nádraží vypátrali muže, který nesl přes rameno velkou tašku. Již při jeho zastavení uviděli, že v ní nese klubko smotaného černého kabelu, který byl odcizen na nádraží. Policisté na místě muže omezili na osobní svobodě a následně převezli na policejní služebnu. Sedmatřicetiletý cizinec převzal usnesení o zahájení trestního stíhání pro podezření z trestného činu poškození obecně prospěšného zařízení, za což mu v případě prokázání viny a následnému odsouzení hrozí trest odnětí svobody v délce až šesti let.

Útok proti úřední osobě

Že to u nás policisté nemají snadné, to dokazují i následující situace, k níž došlo koncem března 2024. Hlídka Místního oddělení Smíchov řešila přešupek poblíž stanice Anděl za popíjení alkoholu na veřejnosti. Během vypisování pokutového bloku si jeden z policistů povšiml volně pobíhajícího psa (plemene americký bandog). Policista upozornil majitele zvířete, který se nacházel opodál, aby si jej připoutal na vodítko, jelikož se na takovém místě pes volně pohybovat nesmí – mohl by ohrozit zdraví či život kolemjdoucích osob.

Dotyčného doprovázela žena, která začala policistu slovně urážet a odmítala psa na vodítko uvázat. Muž začal být také vulgární, načež jej policista vyzval k prokázání totožnosti. Poté co policista přistoupil k uvedené dvojici a snažil se udržet si bezpečný odstup, udeřil jej muž pěstí do obličeje. V tu chvíli zareagoval druhý z policistů, který se muže pokusil uklidnit a zabránit mu v dalším útoku. Ve chvíli, kdy měli policisté muže téměř pod kontrolou, přiběhl zmíněný pes a jednomu z policistů se zakousnul do lýtky. Pes útočil opakovaně, avšak policista tyto útoky následně vykryl. Mezitím se útočník pokusil pěstmi napadnout jednoho z policistů, což se mu však nepodařilo. V útoku pokračoval i jeho pes a zakousl se druhému policistovi do třísla. Mužům zákona přišla na pomoc i hlídka městské policie a jednomu ze strážníků se podařilo odchytil uvedeného psa. Policisté následně muže spoutali a na místo přivolali posily. Provedenou dechovou zkouškou se zjistilo, že útočník byl posilněn alkoholem. Výsledek zkoušky přesahoval hodnotu jeden a půl promile. Žena, která byla celému incidentu přítomna, si psa na místě převzala do péče. Zranění, která policisté utrpěli, si vyžádala příjezd zdravotnické záchranné služby a převoz k lékařskému ošetření do nemocnice. Událost vyšetřují kriminalisté jako přečin násilí proti úřední osobě. V případě odsouzení může být muž potrestán odnětím svobody až na čtyři roky.

V minulém roce bylo zaznamenáno přes tři stovky případů násilí proti úřední osobě spáchaných na příslušníkovi Policie České republiky. Útoků vůči strážníkům městské policie bylo evidováno více než sto. V porovnání s předchozím rokem se počet těchto útoků vůči úředním osobám výrazně zvýšil.

Vlak srazil muže

K tragické události došlo v dubnu 2024 u železniční trati v Jinonicích, kde vlak srazil muže. Ten utrpěl tak závažná zranění, že mu záchranáři nedokázali pomoci. Nehoda omezila provoz na trati na dvě hodiny. Vlak muže srazil na kolejích v Linhartově ulici

po deváté ráno. Je to trať 122 v oblasti Waltrovka. Na místo vyjeli záchranáři i lékař. „Bohužel pacient během incidentu utrpěl poranění neslučitelná se životem, načež byl na místo povolán i koroner,“ uvedli záchranáři na síti X.

Nález mrtvého muže v Košířích

Od června 2024 se pak kriminalisté zabývali případem úmrtí muže, jehož tělo bylo nalezeno v rybníku v Košířích. „Zabýváme se případem nálezů lidského těla na hladině rybníku Kotlářka. Případem se zabývají kriminalisté, kteří zjišťují, jak se muž do vody dostal a co přesně se stalo,“ řekl tehdy serveru *Novinky.cz* mluvčí pražské policie Jan Rybanský. Na místě kromě kriminalistů byli i policisté z poříčního oddělení s člunem. Zasažovali zde rovněž potápěči pražských hasičů, kteří tělo vytáhli z vody. Zda se podařilo osobu mrtvého identifikovat a zda se objasnily okolnosti úmrtí, se ve veřejně dostupných zdrojích nepodařilo dohledat.

Pátek třináctého na Barrandově

K otřesnému případu znásilnění došlo na Barrandově v ranních hodinách v pátek 13. prosince 2024, zřejmě mezi půl jednou až druhou hodinou ráno. V té době přijela poškozená z předvánočního večírku na zastávku Sídliště Barrandov tramvají linky 12. Nedlouho po vystoupení ji v blízkém křovinatém porostu sexuálně zneužil neznámý pachatel. Ten bohužel využil její bezbrannosti, kdy se poškozená nedokázala pachateli ubránit.

Kriminalisté zjistili, že podezřelý muž je pravděpodobně bezdomovec, který v noční době využívá jízdu v tramvajích s dojezdem na konečnou, kde následně přestupuje na další tramvaj. Muž v inkriminovanou dobu z místa činu odjel v jednu hodinu tramvají číslo 94 na zastávku Lehovec.

Na základě zveřejněného pátrání a následné medializaci případu zavolala na linku 158 pozorná žena, která viděla muže, jenž přesně odpovídal popisu podezřelého. Operační důstojník okamžitě na místo vyslal hlídku cizinecké policie, která muže našla poblíž Nádražní ulice v Praze 5. Čtyřicetiletý cizinec byl ztotožněn a následně po předchozím souhlasu státního zástupce zadržen. Je podezřelý z trestného činu znásilnění v druhém odstavci, za což mu v případě prokázání viny a odsouzení hrozí až desetiletý pobyt za mřížemi. Cizinec navíc pobýval na našem území bez příslušného povolení.

Pobodání na Smíchově

Hned dva případy pobodání řešili policisté v centru Smíchova v dubnu. První se odehrál v polovině měsíce, kdy vážná zranění utrpěl čtyřiačtyřicetiletý muž, kterého napadl útočník na Andělu. Kriminalisté podezřelého po několika hodinách dopadli. Případ převzali detektivové z oddělení vražd. Pachatel je podezřelý z těžkého ublížení na zdraví.

Jen dva týdny poté došlo k dalšímu napadení muže na Smíchově. Zraněného muže resuscitovali záchranáři a skončil v motolské nemocnici. Incident se stal v neděli ve večerních hodinách v Nádražní ulici. Policii ho na tísňové lince oznámila kolemjdoucí žena, která našla napadeného muže ležícího na chodníku. „Muž utrpěl vážná krvácivá zranění způsobená pravděpodobně nožem,“ uvedl policejní mluvčí Jan Rybanský. „Pacient silně kročel. Byla nutná resuscitace,“ uvedla mluvčí pražské záchranné služby Jana Poštová. Lékař napadeného zaintuboval a připojil na umělou plicní ventilaci. Při vyšetřování a zajišťování stop dostali kriminalisté informaci o zadržení podezřelého muže v Košířích. K podobným napadení na Smíchově došlo také během září a s nožem v ruce se v říjnu pokusil další pachatel vyloupit smíchovskou trafikou. Cizinec, ročník 1995, vyhrožoval, že si ublíží. Vzhledem k jeho špatnému psychickému stavu ho policisté předali do péče zdravotnických záchranářů, sdělila policejní mluvčí.

Jediné štěstí pro zraněné osoby při těchto útocích byla ta okolnost, že máme na území městské části, nedaleko od Smíchova, profesionální zdravotnická zařízení. Právě těm se alespoň ve stručnosti věnujeme v poslední kapitole těchto kronikářských zápisů.

Zdravotní péče

Na území páté městské části se nachází celá řada zařízení poskytujících zdravotní péči, ať už veřejných, nebo soukromých. A to ve vícero lokalitách. Na Smíchově se na jedná o Medicínské centrum Anděl, které nabízí komplexní péči v různých oborech, včetně dermatologie a endokrinologie. Je zde také Perfect Clinic, klinika plastické chirurgie a estetické dermatologie založená renomovanými chirurgy. Bohatou tradici má zejména Poliklinika Kartouzská, vybavená laboratořemi a odběrovými místy. Další poliklinika pak zajišťuje zdravotní péči lidem na Barrandově a v blízkém okolí. A v Jinonicích je nová soukromá Walter klinika, provozovaná společností Canadian Medical.

Specializované pracoviště představuje Mediterra – Rehabilitační klinika Malvazinky, poskytující komplexní rehabilitační péči se zaměřením na intenzivní poúrazovou a pooperační rehabilitaci. V prostorách kliniky se nachází i oddělení jednodenní chirurgie, provádějící široké spektrum ortopedických operací a ortopedická jednotka zaměřená na implantace totálních endoprotéz.

Areál Domov Palata

Bohatou historii má dům Palata v lokalitě Hřebenky, kde pomáhají lidem se zrakovým postižením a sníženou soběstačností. V roce 2024 se jednalo o přibližně 120 klientů. Palata je novorenesanční objekt, který se nachází v příjemném prostředí tříhektarového parku anglického stylu v klidné části Smíchova na jižním svahu Strahova. Byl založen v roce 1893 Českou spořitelnou na pozemcích bývalé viniční usedlosti Horní

Palata jako Ústav pro zaopatřování slepců Francisco-Josephinum, dnes nazvaného Palata – Domov pro zrakově postižené. Od roku 1992 je domov Palata příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je hlavní město Praha. Nabízí pobytovou službu lidem se zrakovým postižením a jeho posláním je poskytování komplexních služeb osobám se sníženou soběstačností z důvodu zrakového postižení, zejména v situacích, kdy jejich postižení vyžaduje pravidelnou pomoc a kdy nechtějí či nemohou zůstat ve svých domovech.

Nejvýznamnějšími pracovišti z hlediska poskytování komplexní zdravotní péče, a to s celostátním významem jsou ale na území naší městské části dva vedle sebe sousedící nemocniční areály – FN v Motole a Nemocnice Na Homolce. V následujících odstavcích si jejich nejvýznamnější úspěchy, ale i události z roku 2024 s nimi spojené, přiblížíme.

Zázrak neurochirurgie

V roce 2024 neurochirurgové z Nemocnice Na Homolce a neurologové z Neurologické kliniky 1. LF UK a VFN v Praze implantovali u pacientky s Parkinsonovou chorobou metodou hluboké mozkové stimulace stimulační elektrodu do nového cíle v mozku.

Léčba hlubokou mozkovou stimulací (DBS – Deep Brain Stimulation) pomáhá českým pacientům už 26 let. Centrum pro intervenční terapii motorických poruch (iTEMPO) v Praze spojuje lékaře z Neurologické kliniky 1. LF UK a VFN a z Oddělení stereotaktické a radiační neurochirurgie Nemocnice Na Homolce. Právě v tomto centru podstoupila pacientka s Parkinsonovou chorobou v únoru 2024 operaci DBS se zacílením na novou oblast mozku, a to jako vůbec první v České republice.

Hluboká mozková stimulace je neuromodulační léčebná metoda, kterou se využívá u vybraných pacientů s centrálními poruchami hybnosti (Parkinsonova nemoc, esenciální třes či dystonie) ve chvíli, kdy samotná farmakologická léčba již nedokáže zajistit optimální kompenzaci pohybového stavu.

Každý pacient s DBS je trvale a pravidelně ambulantně sledován a dle vývoje nemoci se stimulační parametry mohou dále modifikovat. Na celém DBS programu se podílí v rámci iTEMPO multioborový tým složený z neurologů, neurochirurgů, psychiatrů, psychologů a mnoha specializovaných nelékařských zdravotníků.

Parkinsonova nemoc je druhou nejčastější neurodegenerativní chorobou. S touto nemocí žije v České republice odhadem 30–50 tisíc pacientů. DBS je indikována spíše v časnějších stádiích Parkinsonovy nemoci. Nejčastěji voleným anatomickým cílem v mozku pro stimulaci je subthalamické jádro (STN). DBS STN má velmi dobrý efekt na

všechny klasické příznaky Parkinsonovy nemoci: klidový třes, ztuhlost i zpomalenost pohybů.

S výsledky unikátního zákroku byli lékaři velmi spokojeni. „Výsledky prvního nastavení a následné ambulantní kontroly dopadly neuvěřitelně dobře, pacientka prakticky žádné obtíže již nemá,“ řekl neurolog a vedoucí sekce DBS z Neurologické kliniky 1. LF UK a VFN v Praze MUDr. Filip Růžička, Ph.D., který pacientku k operaci indikoval.

Energetická úspora

Nemocnice Na Homolce má za sebou jeden z největších a nejkomplexnějších projektů energetických úspor v českém zdravotnictví. Tento ambiciózní projekt, jehož realizace byla dokončena v roce 2024, přinese nemocnici úsporu nákladů na energie až o 40 %. Realizace zahrnovala investice do zateplení střech, obměny oken, dveří aj. fasádních prvků, modernizaci vytápění a vzduchotechniky, osvětlení, fotovoltaiky, řízení technologických zařízení, a to vše za plného provozu nemocnice.

Nemocnice efektivně využila dotace z Operačního programu Životní prostředí a programu Nová zelená úsporám ve výši 720 milionů korun, přičemž celková investice dosáhla přibližně 1,1 miliardy korun. Zateplení, projektová příprava a inženýring si vyžádaly přibližně 700 milionů korun, zatímco investice do modernizace technologických zařízení budov představovaly 432 milionů korun.

„Jsem velmi rád, že se tento dlouho a pečlivě připravovaný energeticky úsporný projekt podařilo v tak krátkém čase bez větších komplikací dokončit. Nemocnice má velmi náročný energetický provoz, který funguje v nepřetržitém režimu. Vynaložené prostředky se dlouhodobě velmi dobře zúročí. Modernizace přinese úspory alepší kvalitu prostředí, ve kterém pracujeme a léčíme naše pacienty a zároveň nám vyřeší do budoucna nutné investice do technologických zařízení budov,“ uvedl ředitel nemocnice Petr Polouček.

Zde ještě vypichuji významné milníky tohoto záslužného projektu:

- Odstranění 116 tun azbestu z meziokenních vložek a skladeb střechy.
- Odbavení více než 300 kamióňů s dodávkami materiálu a technologií.
- Registrace více než 350 zaměstnanců realizačních firem v areálu během špiček.
- Instalace 26 000 m² provizorních předstěn pro hlukové, teplotní a prašné odstínění úseků.
- Instalace 2 065 oken, 42 000 m² hydroizolačních materiálů, 33 km hliníkových profilů oken a fasádního pláště a 40 000 m² lešení.

Unikátní robotická operace endometriózy

Dalším úspěchem lékařů v Nemocnici Na Homolce v roce 2024 byla první a unikátní robotická operace endometriózy. Provedena byla 16. srpna. „Pacientce se v důsledku endometriózy vytvořily uzly na děloze, konečniku a tlustém střevu. Chtěla mít možnost otěhotnět, a proto jsme se rozhodli pro odstranění uzlů při zachování dělohy. Spolupracovali jsme také s chirurgem, který musel odstranit část střeva,“ uvedl k jedinečnému zákroku zástupce primáře gynekologického oddělení MUDr. Vladimír Baláž.

„Resekce střeva byla nezbytná kvůli rozsahu srůstů a invazi endometriózy do střevní stěny. Díky robotické chirurgii jsme mohli operaci provést s minimálním zásahem do okolních tkání a s vysokou přesností,“ dodal MUDr. Vladimír Teplan, chirurg z oddělení všeobecné chirurgie.

Operace využila nejmodernějších technologií, které současná medicína nabízí, což vedlo k výrazně kratší době zákroku i snížení pooperační zátěže. „Pacientka nebude mít velký řez na břicho a doba hospitalizace by měla být čtyři až pět dní, pokud vše proběhne hladce,“ dodal Baláž. Při tomto zákroku byla poprvé použita fluorescence s indocyaninovou zelení (kontrastní látka pro zvýraznění cév a tkání během operace), která umožnila přesné zobrazení srůstů a pomohla zvýšit přesnost a bezpečnost operace. Nemocnice Na Homolce tak potvrdila svou vedoucí roli v oblasti robotické chirurgie v celé ČR.

Úspora energie i ve FN v Motole

V listopadu 2024 informovala o úspěšném ukončení prací na snížení energetické náročnosti u některých svých budov i Fakultní nemocnice v Motole. Během projektu se nemocnice zaměřila na zateplení vnější části budovy, vyměnila okna, přidala vnější stínící prvky a modernizovala osvětlení nebo topnou soustavu. Tyto změny nejenže pomohou šetřit energii, ale přispívají i k lepšímu vnitřnímu komfortu pro pacienty a personál.

Díky úpravám nemocnice očekává výrazné snížení spotřeby energie, což přinese i nižší provozní náklady. FN v Motole bude navíc nově provádět pravidelný monitoring spotřeby energií a vyhodnocovat výsledky, aby zajistila dlouhodobé úspory a co nejmenší dopad na životní prostředí.

Fakultní nemocnice v Motole je největší zdravotnické zařízení v České republice a jedno z největších v Evropě. Je rovněž hlavní výukovou základnou studentů 2. LF UK a sídlí zde některá pracoviště 1. LF UK. FN v Motole poskytuje základní,

specializovanou a superspecializovanou zdravotní péči a služby v lékařských oborech formou ambulantní a lůžkové péče pro děti, dospělé a seniory. Stavebně ji tvoří dva propojené monobloky (dětská a dospělá část) a několik samostatných pavilonů. Ve FN v Motole je ročně na 56 klinikách ošetřeno více než jeden milion pacientů.

Budova v areálu FN v Motole po rekonstrukci

První dáma české intenzivní medicíny

V září 2024 zemřela v nedožitých 91 letech doc. MUDr. Jarmila Drábková, CSc., „první dáma české intenzivní medicíny“. Drábková byla ikonou oboru anesteziologie a resuscitace, kterému se neúnavně věnovala více než 60 let. Založila a od roku 1997 do 2012 vedla OCHRIP, oddělení chronické resuscitační a intenzivní péče ve FN v Motole. Byla čestnou členkou výboru České resuscitační rady a dlouholetou předsedkyní a členkou výborů ČSARIM a ČSIM. Její publikační činnost čítá stovky článků v odborných časopisech, samostatné kapitoly, ale i celé učebnice. Své bohaté zkušenosti předávala medikům, středním zdravotnickým pracovníkům i kolegům lékařům a zasloužila se o vybudování systému celoživotního vzdělávání garantovaného lékařskou komorou.

Za svoji výjimečnou práci byla mnohokrát oceněna, např.:

- 1983 Medaile Československého červeného kříže za činnost v první pomoci a neodkladné péči
- 1984 Medaile České lékařské společnosti
- 1989 Stříbrná medaile Slovenské lékařské společnosti
- 2008 první laureátka Ceny prezidenta ČLK za přínos celoživotnímu vzdělávání lékařů
- 2009 a 2013 Medaile Františka Celestýna Opitze, ČSARIM ČLS J.E. Purkyně
- 2014 Zlatá medaile ČLS J.E. Purkyně
- 2020 Cena Jana Evangelisty Purkyně
- 2021 Rytíř(ka) lékařského stavu, ČLK

Její životní motto znělo „Prožít život s pocitem všestranného naplnění a v pohodě s ostatními“.

Unikátní transplantace srdce a plic

Lékaři Dětského kardiocentra 2. LF UK a FN v Motole a III. chirurgické kliniky 1. LF UK a FN v Motole společně provedli první transplantaci srdce a plic u dětského pacienta v České republice.

Mladý pacient byl dlouhodobě sledován s diagnózou primární plicní hypertenze, která zároveň vedla k selhávání srdce. Vzhledem k tomu, že izolovaná transplantace srdce ani plic by nebyla účinná, bylo rozhodnuto o kombinované transplantaci obou orgánů.

„Program transplantace bloku srdce a plic je v České republice dostupný od roku 2014, kdy ve spolupráci IKEM a III. chirurgické kliniky bylo od té doby provedeno osm takových transplantací u dospělých pacientů,“ říká prof. MUDr. Robert Lischke, Ph.D., přednosta III. chirurgické kliniky 1. LF UK a FN v Motole a vedoucí Národního programu transplantace plic pro ČR a SR.

„V Dětském kardiocentru provádíme transplantace srdce více než 10 let. Program vznikl za podpory IKEM a úspěšně transplantovaných dětských pacientů máme více než 30,“ doplňuje MUDr. Ondřej Materna, Ph.D., přednosta Dětského kardiocentra 2. LF UK a FN v Motole.

Operace byla technicky velmi náročná, provedení při takto komplexní transplantaci se výrazně liší od běžné transplantace srdce. Perfektní koordinace lékařského týmu proto byla klíčová.

„Je zde jiný přístup, který umožňuje transplantaci plic a také jiná technika našívání srdce. Nejdříve se napojí plíce, což provedl pan profesor Lischke a poté pokračuje našívání samotného srdce,“ upřesňuje operatér MUDr. Petr Bukovský z Dětského kardiocentra 2. LF UK a FN v Motole. Pacient bude nadále sledován na Pediatrické klinice ve spolupráci s Dětským kardiocentrem. *„Jsme velmi rádi, že se tento výkon podařil a věříme, že to přinese naději i dalším pacientům na čekací listině,“* doplnila ošetřující lékařka MUDr. Tereza Doušová, Ph.D. z Pediatrické kliniky 2. LF UK a FN v Motole.

20 let existence KDHO

Kronikářské zápisy za rok 2024 uzavřeme oslavou rovněž v areálu FN v Motole. Klinika dětské hematologie a onkologie 2. LF UK a FN v Motole oslavila v říjnu 2024 své kulaté výročí 20 let existence. Spolu s pacienty a jejich rodiči se oslava uskutečnila

na base-ballovém hřišti klubu Eagles Praha – Baseball & Softball. Uvítacího proslovu se chopila současná přednostka kliniky doc. MUDr. Lucie Šrámková, Ph.D. Ale samozřejmě nechyběl ani zakládající přednosta, emeritní přednosta prof. MUDr. Jan Starý, DrSc., který u této příležitosti pokřtil novou knihu o svém životě s dětskou onkologií „*Věřil jsem, že to musí jít lepší cestou*“ a také nové vydání knihy „*To dáš*“, která shrnuje osobní zkušenosti dospívajících s onkologickou léčbou.

Oslava výročí KDHO v FN v Motole

Obsah

Úvod kronikáře.....	1
Politické dění a hospodařené radnice.....	4
Evropské volby	5
Ocenění radnice	7
Čestná občanství v roce 2024	8
Adopce hrobu slavného starosty Smíchova	9
Pietní akt k výročí ukončení války.....	9
Komunikace s občany	9
Změny v měsíčníku Pětka	10
Mezinárodní kontakty	11
Rozpočtová politika	11
Změna ve vedení městské části	13
Veřejný prostor, životní prostředí a výstavba.....	16
Waltrova pamětní deska	16
Pomník Jana Kohouta	16
Péče o životní prostředí	16
Uklidíme Česko	17
Park Na Pláni	18
Reuse den na Andělu	19
Modernizace Smíchovského nádraží.....	20
Barrandovský most	21
Radlická radiála	22
Výstava o Nové Radlické radiále	23
Radlický Dřevák	24
Dokončení 1. etapy komplexu Lihovar	25
Projekt Metrostavu na Barrandově	26
Projekt společnosti CREDITAS Real Estate v Jinonicích	27
Zvýšení nájmu u městských bytů	27
Studentské bydlení v projektu městské části	28
Školství a vzdělávání	29
Ocenění učitelům z Prahy 5	29
Nové tváře	30

140. výroční gymnázia Na Zatlance	31
Univerzitní kampus v Jinonicích se dočkal nové budovy	32
ZŠ Pod Žvahovem	33
Rekonstrukce školní kuchyně na Barrandově	34
Projekt nové školní budovy v Košířích	35
Mládež z Ukrajiny a otázka vzdělání	35
Čtyřlístek sborových úspěchů	36
Podbělohorská olympiáda	37
Sportovní aktivity	39
International Marathon 2024	39
Plavecko - běžecký pohár MČ Praha 5	40
Nohejbalistky ze Santošky	40
O pohár starostky	41
Prázdninové sportovní akce	42
Sportík Barrandov	44
Zlato na Prahu 5	45
Týden sportu zdarma	46
Kulturní dění	48
Hudební Talent Prahy 5	49
Jazz Dock 15 let	51
Šest na Pětce	51
Umělecký ateliér v Košířích	52
Spolek Hájovna	52
Švandovo divadlo	53
Noc kostelů	54
Peníze na opravu varhan	54
Sletový folklor v Národopisném muzeu	55
Galerie Porthheimka	55
Malířská paleta Prahy 5	55
Spectucalare Art Show 2024	56
Spříznění volbou a Nová Hmota	57
Michal Bačák v Portheimce	57
Galerie Barrandov	58

Vzpomínky v obrazech.....	59
Všeho moc škodí.....	60
Zažijte město jinak.....	61
Spolek Malostranský hřbitov.....	62
Sociální problematika	63
CSOP Praha 5	63
Kapacitu pobytových zařízení pro seniory se navíc podařilo rozšířit dokončením stavby Domu s pečovatelskou službou Michnovka v Hlubočepích, vedle Raudnitzova domu.....	64
Otevření Michnovky	65
Potravinová banka	66
Obnovení provozu podniku Kuchařky bez domova.....	67
Lidé z Prahy 5 nejsou na péči o blízké sami	67
Výlet do Brandýsa	68
Představení pro seniory.....	68
Old's cool fest.....	69
Kriminalita a bezpečnost.....	70
Ocenění policistům a záchranářům	70
Úryvky z rozhovoru se Zdeňkem Hejnou, ředitelem městské policie v Praze 5.....	72
Statistika krádeží	74
Uloupené vozidlo taxislužby	75
„Za posledních deset let takovou sérii krádeží nepamatujeme“	75
Odcizením kabelu.....	76
Útok proti úřední osobě	77
Vlak srazil muže	77
Nález mrtvého muže v Košířích.....	78
Pátek třináctého na Barrandově	78
Pobodání na Smíchově	79
Zdravotní péče.....	80
Zázrak neurochirurgie.....	81
Energetická úspora.....	82
Unikátní robotická operace endometriózy	83
Úspora energie i ve FN v Motole	83

Opustila nás „první dáma české intenzivní medicíny“	84
Transplantace srdce a plic u dětského pacienta.....	86
20 let existence KDHO	86